

A csapat

- Gigikém, írnál nekünk egy Besúgót? Az utolsót? Légyszílegyszílegysziiii!
- Öööö... Muszáj?
- Nagyon jó lenne!
- Oké... Akkor majd összeszedem magam.

Kedves Olvasó, akkor most van az összeszedés...! Mert barátot, kollégát cserben nem hagyunk! Én pedig titkon már réges-rég vártam ezt a kérdést. De azért egy kicsit kéretem magam...☺ Pont ilyen kettős nekem most ez az idei Találkozó. Az egom (?) várja a feladatokat, végigbeszélgetnék éjszakákat a zsűrivel és a szívemnek oly kedves helyekkel, áténekelném magunkat a holnapba, de közben ezer a dolog és a feladat, jön a Gyermekszínház Műhelytalálkozó, szakdolgozni kéne, az anyaság pedig teljesen más dimenziókat hoz a fontossági sorrend felállításába. Próbáljunk meg okosak lenni, mindenhová odaérni, mindent megnézni, a kellemest a hasznossal ötvözni – így lesz Luluból tiszteletbeli kikindai, a Súgós lányokból babysitter, a családom férfirészéből szupercsapat... Szuper. Csapat. Igen, azt hiszem, a CSAPAT az, ami számomra meghatározza az idei Találkozót.

A Találkozás életem ezer éve kezdődött, középiskolásként többször játszottam a Szemlén. De akkor még csak egy lehetőség volt a többi közül, az amatőr világot nem kívülről néztem, minden nehézségével és csodájával együtt, hanem belülről, a közepén állva, magamat és a társaimat piederasztálra helyezve. Aztán 2010-ben borrrasztónagy művésznőként suhantam be, játszottam egyet frissdiplomás színművésznőként, és kisuhantam. Majd 2012-ben belekerültem a sűrejébe, szerveztem és függönyt varrtam és Súgót írtam és csoportot fogadtam és tanultam a tapasztaltabbaktól. Kezdtém megérteni (remélem) ennek az egésznek a lényegét. **Gondi Martina** és **Sutus**

Aron együtt itta velem a kegyetlenül korai kávékat **Bogdán atya** parókiáján, aztán hangyabollyá váltottunk, és úgy pörögtünk, nyüzsögtünk egész nap, mint... most a kikindaiak!

Bevillannak a Kupuszinák, néhány emlékezetes zsűrizés, gyerekfoglalkozások, **Lódi Andi** példaértékű szakmaisága és felelősségteljes hozzáállása, a szájni napsütés, **Soly**, aki egy csoda volt, és még mindig hiányzik, **Szilvia** őszintesége, **Rozi** gondoskodó megfigyelései, **Márti** nevetése, az úttalan utak, a törökkávét, néhány pálinka, a fáradt mosolyok, a viszontlátás ölelésének tökéletes erőssége és hossza, a várakozás izgalma és a meglepődés a díjkiosztáskor, örömkönyvek és csalódások, és akkor előkívánkoznak más képek is, a nehézségek, a viták, hogy nem válaszolnak az e-mailekre, hát honnan tudjam én a szereposztást, ha nem küldik el?!, hogy elmeszeltük a pénzt vagy elfelejtettünk bemészni (mindig ez a festék! Kár, hogy fedni kell), mi lesz a pályázatokkal, most ménemjő-apaprikás?!, a nyakkendő minden tudóknak muszáj köszönni?, gyűlnek a kilométerek, ki mennyit dolgozott és hány órát volt ott, ahol...?, tényleg kilóra mérik az odaadást?, kétségbe esett szervező-arcok, micsimost?, hogyoldjukmeg...?

És mindig lett valahogy, és mindig megoldottuk. Mert eljön a pillanat, amikor mindenkinek egyértelmű lesz, hogy ez nem rólam, és nem rólad, hanem rólunk, de legfőképp Róluk szól. Azokról a színját-

szókról, csoportvezetőkről, technikusokról, sűgokról, korrepetitorokról és ko-reográfusokról, és minden kedves szűlőről, nagyszűlőről, barátról és ismerőről, aki akár egy gombot felvarr, akár egy asztalt arrébb pakol, aki megfőz egy kávét, odadob egy jónapotot, aki hozzátesz ahhoz valamit, hogy csoda szűlessen. Nem csak Tordán vagy Kupuszinán, nem csak egy-egy Találkozó alkalmával. De az otthoni kőkemény napok alatt is, minden próbán és minden kosztűmvarráskor vagy díszleteskábáláskor. Ha ők nem adnának bele mindent, mi nem kaphatnánk meg a csodát – idén tizenhét szer –, adok-kapok játék ez, hogy tudnék még többet adni, szűljatok, itt vagyunk, segítűnk, hiszen tudjátok...!

Nagyon hálás vagyok az ideiért is. Mert megint olyan házigazdákkal vagyunk együtt – és itt az összes-összes-összes önkéntesre, segítőre, fiatalra és tapasztaltabbra gondolok –, akik nem kímélik magukat (menj haza aludni, összeeneessittnekem!!), de nem a meggyötört arcok pislognak ránk, legyenmár vége-nézésekkel, hanem az EGYSÉG, így, nagybetűkkel, mert lehet rájuk számítani, mindenben, bármiben, tényleg, tényleg. És őszintén, nagyon-nagyon hálás vagyok a Sűgő csapatának, **Anitának, Orsinnak, Zsófinak**, hogy nekem már semmi dolgom vele,

csak az, hogy hátradőljek és elolvassam, mosolyogjak vagy visszanyeljek két és fél könnyet. És **Ancsának** meg **Árpinak**, akik nem csak hogy tördelnek, nyomtatnak, vágnak (de jó, hogy nem mi szambázunk a vágógéppel, nem csorbítok és nem vágok rossz helyen), de megálmodnak, átalakítanak, megszerkesztenek, **VARÁZSOLNAK**. És **Tamásnak**, akinek elég széles a válla, hogy lehessen rá pakolni, aki akkor is visz mindent a hátán, ha én a talpam alá veszem a kilométereket. És milyen csodás, hogy az idei zsűri – **Timi, Maró és Caca** – is együttlélegzik az egész rendezvénnyel, hogy nincs panasz és nyavalygás és primadonnaság... Olyan CSAPAT van körülöttem, akiknek köszönhetően idén tényleg nincs más dolgom, mint hátradőlni, és nevetni, sírni, szurkolni, átélni... Atyaég,

a szerződések, az ajándékok, a műsorvezetői szűveg, a visszajelzések, a tréning, a vacsoralétszám, a... ööö... akkor...

Akkor én most búcsűzom. Há-lás szívvel, iheletett pillanatokkal gazdagodva. Jöjjön a díjeső! Mi pedig találkozzunk jövőre is!

Gigi

Királyok vagyunk

Nem csak Sanyi, mindannyian királyok vagyunk, akik az idei Találkozóán részt veszünk és alkotunk: önkéntesek, a hűtőmágneseket áruoló bácsi, hang- és fénytechnikusok, zsűri, színészek, a Pannon TV operátói, Súgó-szerkesztők, a nézők. De akik nélkül az idei fesztivál nem az lenne, ami, azok a helyi főszervezők. A mai Súgóban ők kerülnek reflektorfénybe.

Tápai Róbert

Most ősszel, amikor a városunk egyetlen és legnagyobb fesztiválja zajlott, az ún. „Tökös napok”, éppen az utcán hallgattam egy koncertet, amikor felhívott **Sutus Áron**, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöke. Mivel óriási

hangzavar volt, csak annyit értettem abból, amit mondott, hogy színjátékosok találkozója lesz, meg hogy Nagykikinda, semmi egyebet. Már ettől a két hangfoszlánytól is teljesen bezsongtam, ez így együtt nagyon jól hangzana, gondoltam. Amikor hazaértem, rögtön visszahívtam, és valósággá vált az álom: Áron felkért, hogy Nagykikinda legyen a házigazdája az idei Vajdasági Magyar Amatőr Színjátékosok Találkozójának. Rögtön igent mondtam. Gyorsan összehívtam egy rendkívüli elnökséget, hogy bejelentsem a jó hírt, és ezzel elindult a szervezés szeptember végén. Onnantól kezdve folyamatos megbeszéléseket tartottunk az elnökséggel és a szervezőkkel. Megbeszéltük, hogy ki mit vállal, illetve konzultáltunk azokkal is, akik 2001-ben és 2005-ben részt vettek a szervezésben, amikor úgyszintén Nagykikinda volt a házigazda. Természetesen folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetséggel is, hónapról hónapra feladatlistát küldtek, ami nagy segítséget jelentett, hisz az adta meg a vezérfonalat, ami alapján szerveződöttünk. A legnagyobb munka márciusban várt ránk. Akármennyire próbáltunk a télen előredolgozni, a legvégére halmozódott fel a legtöbb tennivalónk, de a végére sikerült mindent időben elvégez-

ni, azt érzem, remekül halad minden a fesztiválon. A legfőbb félelmünk az volt, hogy nem jelentkezik majd elég önkéntes a fesztivál idejére, de nagyon kellemes

meglepetés ért minket, a végére kétszer annyian lettünk, mint amennyire számítottunk. A teljes szervezői létszám meghaladja az ötvenet. Ezt nagyon nagy dolognak tartom, hiszen Nagykikindán csak három-négyezer magyar él. Egy házaspár kifejezetten azért utazott haza Dániából, hogy segíthessen a fesztiválon, és rajtuk kívül többen is úgy időzítették a szabadságukat, hogy a rendezvény időpontjával épp egybeessen. Megtisztelő feladat házigazdának lenni, reménykedem benne, hogy a háttérben a résztvevők azt susmogják, hogy jó vendéglátók vagyunk. Igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a Szemle minél sikeresebb legyen, és hogy legalább olyan jó fesztivál kerekedjen a végére, mint az előző években.

Sili Éva

Amikor elkezdtük a munkát szeptemberben, akkor még nagyon távolinak tűnt az áprilisi időpont, úgy voltunk vele, hogy addig még rengeteg időnk van szervezkedni. Egyszer csak azt vettem észre, hogy már a márciust is letéptem a naptáramban Nagyon hirtelen jött el az április, a fesztivál hónapja. Az előző kikindai szemléken csak önkéntesként dolgoztam, azt is nagyon élveztem, de attól most sokkal komolyabb dolgom van, a szervezésben veszek részt. Nagyon jól érzem magam, olyan simán megy minden, mintha mindig ezt csináltuk volna. Mindenki tudja a dolgát. Most a legjobb, amikor már zajlik a fesztivál. Nincs kellemetlen helyzet, mindenki mosollyal érkezik az Egységbe, mindenki kedves. Nincs olyan, hogy valakinek rossz kedve van, ha mégis, azt felvidítjuk.

Komarek Magdolna

Huszonhárom éve követem a Találkozókat. Tele van a szívem boldogsággal, hogy hosszú idő után újra Nagyikindán szervezhattük meg. Nagyon sokat változnak a Szemlék az évek során. Nem csak az arcok cserélődnek ki, változnak az előadástípusok, a technika, a rendezésmódok és a témák is, amiket a produkciók feldolgoznak. De egy valami nem változik: a hangulat. Mindegyik Találkozón egy erős, jókedvű, színházszerető csapat verbuválódik össze. Ebben az évben is nagyokat nevetünk együtt.

Király Sándor

Az előző két kikindai Szemlén mint szervező és mint amatőr színész vettem részt, most szervezőként és amatőr rendezőként vagyok itt. 1994 óta játszok a nagyikindai színpadon. Amikor Lepár Ferenc, az előző rendező nyugdíjba vonult, engem kért meg, hogy vegyem át a munkáját. Mindig vonzott a színpad, de valahogy soha nem tudtam magam odaképzelní. Emlékszem, még az általános iskolai matematika tanárom is azt mondta, hogy fiam, neked nem mechanikusnak kell továbbtanulnod, hanem a művészetben vagy a médiában kell dolgoznod! Először úgy jelentem meg a próbán, hogy sehogysem akartam elfogadni a tudatot, hogy színészkedni fogok. Nagyon félttem már a gondolattól is. De mivel a vezetéknevem kötelez, „Király” vagyok, rávettem magam a szereplésre, és elkezdtem színészkedni. Az első előadás, amiben játszottam, a *Bodnárné* volt, nagyon jó kis produkció sült ki belőle, és a csapatunk is nagyon üde, friss volt. Ez a fellépés után lettem a színház szerelmese. Ezért óriási dolog most nekem, hogy az én előadásommal kezdhettük a fesztivált április 5-én, ezt egy új kezdetnek érzem az életemben, és örülök, hogy széles közönség előtt mutathattuk be, amit alkotunk. A rendezéseim elején gondban voltam, mert színészhánnal küszködtünk, a szereplők közül sajnos sokan külföldre költöztek, csak két-három tagból állt a csapat magja. Ezért a szomszédos Kisoroszló hívtunk színészeket, egyesítettük a csapatot, és

jól megerősödtünk. Székely Csaba *Bányavirág* c. műve nagyon elnyerte a tetszésemet, és úgy érzem, ez egy igazán jó nyitóelőadása lesz a Szemlének. Nehéz ugyan a szövege, de elgondolkodtató, a nézők sok tanulságot vihetnek haza.

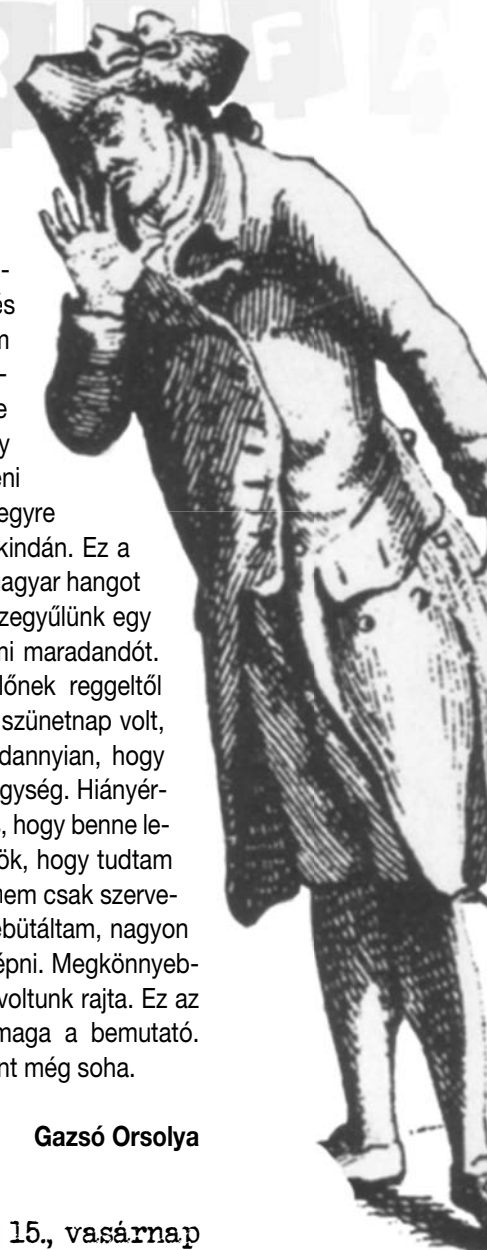
A fesztiválon nagyon jó a hangulat. Amikor felkértek minket, hogy idén legyünk házigazdák, akkor majdnem leesett az állam. Rögtön nekiláttunk a munkának. Decemberben még csak féltünk, januárban már elkezdtünk pánikolni, februárban már azt sem tudtuk, hogy hívnak minket. Már attól is pánikot kaptunk, ha valaki kiejtette azt, hogy Szemle. Mára már megnyugodtam, mert látom, hogy rendben zajlik minden, és hogy a vendégeink jól érzik magukat.

Tóth Ramóna

Nagyon vártam már, hogy elkezdődjön a fesztivál. Elnökségi tagja vagyok az Egységnek, és már két-három éve mondogatom nekik, milyen jó lenne, ha megszervezhetnénk a Találkozót. Erre bejött! Úgy gondolom, ez nagy előrelépés és lendülés az itteni magyarság életében, sajnos egyre kevesebben vagyunk itt, Nagyikindán. Ez a pár nap alatt bárhová megyek, magyar hangot hallok. Feltölt, hogy ennyien összegyűlünk egy helyen, és együtt alkotunk valami maradandót. Abszolút nem érzem megterhelőnek reggeltől estig itt lenni. Hétfőn és kedden szünetnap volt, és olyan furcsának éreztük mindannyian, hogy üres az udvar, és hogy üres az Egység. Hiányérzetünk volt. Nagy megtiszteltetés, hogy benne lehetek a szervezőbrigádban, örülök, hogy tudtam segíteni. A fesztivál első napján nem csak szervezőként, hanem színészként is debütáltam, nagyon jó volt olyan sok ember előtt fellépni. Megkönnyebülés, hogy rögtön az elején túl voltunk rajta. Ez az előadás jobban sikerült, mint maga a bemutató. Most olyan katarzist éltem át, mint még soha.

Gaszó Orsolya

Régmúlt idők színháza Nagyikindán

Kivonatok a sajtóból és a szakirodalomból

Egerben június 28-án az „Új politikus csizmadia” három felvonásos bohózat (Balog Istvántól) mulattatta a karzat hőseit, kik illedelemből játék közben füstöl- ni, sőt pipájokból tüzet és szikrákat is tudnak szórni. A magyarított Politikus csizmadiát Pesten hat ízben adták elő, ami akkor szép sikernek számított, vidéken viszont még jobban kedvelhették, mert Balog társulata 1821 és 1835 között rendszeresen tisztos bevétellel játszott a vidéki városokban is.

A Honművész jelzi a sikerét **Nagyikindán 1834-ben**: „Március 13-án igen kedvesen vettük A politikus csizmadia című vigjátékot. Színészeink ma tetszést arattak, Magos /Bányai csizmadia/, Jánosi /Peti inas/ minden jelenés után zajos tapsokkal tiszteltettek.” H.M., 1834. / 24. szám, Alíráás: Torontáli.

(Pór Anna: *Reformkor a karzat felől / Balog István színműfordításaiból/, Földényi F. László szerk: Színháztudományi Szemle 24 (Budapest, 1987), 63.,68. old.)*

... **Az ember tragédiáját**, a mai Vajdaság területén, először a zomboriaknak volt alkalmuk alig fél évvel az ősbemutató, s másfél hónappal az elsőnek jegyzett vidéki előadás, a kolozsvári után színpadon látni a város színházát bérlő direktor, Tóth Béla jóvoltából, kit az utókor figyelmet érdemlő művészi törekvései és „elsőosztályú társulata” alapján őrzött meg emlékezetében.

És röpké néhány év alatt, míg a Madách-mű az újdonság erejével hatott, s az országos sikorsorozat keretében, melynek során mintegy ötven vidéki városban tizenhét igazgató tűzte műsorra Az ember tragédiáját, a délvidéki városok színházai sem maradtak ki a mű színre állítói közül. Zombor után **Nagyikindán (1885. május 5-én)**, Zentán (1886. január 16-án) és Szabadkán (1886. március 20-án) volt látható először a Tragédia, majd néhány évenként mindenütt többször is színre vitték a városban szereplő társulatok. (Nagybecskereken először csak valószínűleg 1892-ben).

(Gerold László: *A Tragédia színházi és irodalmi utóélete a Vajdaságban, Török Margit szerk.: Színháztudományi Szemle 32 (Budapest, 1997), 101. old.)*

A nagyikindai színházban e héten két estén vendégszerepelt **gróf Festetich Andorné**, a Nemzeti Színház művésznője. Első este a Vájljunk el! Cyprien-jét, a másodikon pedig a Monna Vanna című szerepét játszotta nagy sikerrel.

(*Magyar Színpad, Budapest, 1905. május 6. /124. szám, 3. old.)*

A délvidéki színi kerület választmányja vasárnap tartotta ülését Nagyikindán Pogány Károly főispán elnöklése mellett. Az ülésen jelen voltak a kerület minden városának képviselői és egyhangúlag megválasztották két évre **Polgár Károly** mostani igazgatót.

(*Magyar Színpad, Budapest, 1905. május 7. /135. szám, 3. old.)*

P. Márkus Emilia pénteken és szombaton vendégszerepelt Nagyikindán Polgár Károly színtársulatánál. A művésznőt már érkezésekor nagy óvációkban részesítette a város közönsége. A művésznő Franciilon-ban és a Kaméliás hölgy-ben lépett fel. A közönség perczekig tapsolt, s számtalanszor a lámpák elé hívta mindkét estén.

(*Magyar Színpad, Budapest, 1906. május 30. / 148. szám, 3. old.)*

Polgár Károly Nagyikindán állomásozó színtársulatának szép hangú primadonnáját: **Kapossy Józsa**t súlyos baleset érte; A harang fő női szerepét játszotta; a zajos tapsok után éppen távozóban volt a színpalak mögé, amikor a színpadi küszöbön megbotlott és elesett. Ájultan vitték öltözőjébe, ahol az orvos csonttörést konstatált. Az előadást persze nem folytathatták.

(*Magyar Színpad, Budapest, 1907. május 21. (145. szám), 3. old.)*

Polgár Károly délvidéki színtársulata május eleje óta nagy érdeklődés mellett játszik Nagyikindán. Nap-nap után zsúfolt ház nézi a kitűnő előadásokat, amelyek vetekednek a legjobb vidéki előadásokkal. Érdekes, hogy Polgár egyhavi bérlete hatezer koronát tesz ki, ami még a legnagyobb vidéki városokban is jelentős összeg. A társulat erősségei: Kapossy Jó-

za, Lévay Berta, Mezei Margit, Sárvári Nusi, Lányi Edit, a férfiak közül Remete Géza, Ladiszlav József, Toronyi Gyula, Gózon Béla, Erdélyi Sándor. Polgár Károly színigazgató most a pozsonyi színház elnyerésére pályázik.

(*Délmagyarország, Szeged, 1910. május 22. / 1. szám, 26. old.*)

Új szegedi színész. Szombaton este a nagyikindai színházban Polgár Károly társulatánál új szegedi színész, **Balassa Elza** bontogatta tehetségének szárnyait. Balassa Elza szegedi leány és már több ízben tanúságát adta föltétlen ratermettségének. Szombaton este, anélkül, hogy megelőzőleg bármiféle színi iskolába járt volna, a Cigányszerelem egyik vezető nő szerepében először lépett a világot jelentő deszkákra és annyi biztonsággal, kedéllyel és meglepő fölénnyel játszott, hogy az akadémia sok jelesen végzett növendéke megirigyelhette volna. Egyelőre sok tapsot és virágot kapott, a közönségnek ilyen alakban való elismerését minden bizonnyal követni fogja a kitűnő Polgárnak szerződésre szóló ajánlata, amivel sok sikerrel kecsegtető színészi karrier indul meg.

(*Délmagyarország, Szeged, 1911. május 30. / 122. szám, 4. old.*)

Magyar színészet Nagyikindán. A város tanácsa 21-én tartott ülésében Könyves Jenő staggione színtársulatának december havában 15 napra színelőadások tartására helyhatósági engedélyt adott. Ez lesz a műsor: Péntek: Bohémélet. Szombat: Az aszszonyfaló. Vasárnap délután: Az elvált asszony; este: Nap és Hold. Hétfő: Nap és Hold. Kedd: Cárnó. Szerda: Limonádé ezredes. Csütörtök: Limonádé ezredes.

Grébec Renata VIII5
Szent Száva Á.l.

Péntek délután: A kis barátnő. Péntek este: Az ember tragédiája. Vasárnap délután: A falu rossza. Vasárnap este: Limonádé ezredes.

(*Délmagyarország, Szeged, 1912. október 26. / 64. szám, 6. old.*)

Színház Nagyikindán. Több mint egy hete, hogy **Heltai Sándor**, a bajai színtársulat igazgatója Nagyikindán van társulatával, hol nagy sikereket arat. Maga a direktor színészi talentum, úgyszintén fia, Heltai Andor is, ki két előadásban mutatta be tehetségét, melyhez nagy remények fűződnek. Műsoron volt a Csárdáskirályné, melyre lejött Szegedről **Solymossy Sándor**, Nagyikinda régi kedvence, Bódi szerepére és a címszerep Gróf Csátné Barna Mancinak jutott. Kitűnő tag még Baranyai Manci is. Jenőfy Jenő komikus szintén gyakorlott rutinos színész. Az idény közel 2 hónapos lesz.

(*Délmagyarország, Szeged, 1918. október 29. (256. szám), 7. old.*)

Nagyikindáról jelentik: Itt Nagyikindán is megalakult a Nemzeti Tanács. Elnöke dr. Schwarz József ügyvéd lett. A szerb Nemzeti tanács is alakulóban van. A nemzetőrség szervezése nagy hévvel halad előre. Vezére Fodor György csendőrszázados, zászlóalj parancsnoka valószínűleg dr. Kungl Károly rendőrfőkapitány lesz. Basahídon nagyobb arányú fosztogatások, rablások és gyilkolások történtek. Ma 600 ember kimegy a faluba 2 felszerelt gépfegyverrel. A katonák tegnap letették az esküt. A határon lévő tanyákon a fosztogatások lokalizálva vannak. A nemzetőrség a főcinkosokat elfogta és agyonlőtte. A városban a nyugalom megvan, csak az itt időző színtársulatnak (bajai színtársulat) tiltották be a játékot, miért is kénytelenek voltak eltávozni.

(*Délmagyarország, Szeged, 1918. november 8., 7. old.*)

Válogatta: **dr. Csömöre Zoltán**

Akiknek a segítségére nélkül nem jött volna létre a XXIII. Találkozó

A helyi segítő kezek

Vendégeket várta

Király Annamária
 Volas C. Eleonóra
 Tóth Hajnalka
 Lénárd Orsolya
 Kanalas Zoltán
 Körmendi Elvira
 Tombác Imre
 Tóth Emília
 Tóth Ramóna
 Komarek Magdolna
 Tápai Róbert
 Sili Éva

Ki a józanságot elűzte

Gyuranik Adorján

Segítők

Barna Andor
 Király Petra
 Csíkos Dávid
 Szili Antónia
 Lénárd Szilveszter
 Fazekas Vivien
 Gacska Gyula
 Cucić Erzsébet
 Tóth István – Tyupek
 Budai József – Puty
 Budai Andrea
 Gábor Szintia
 Lénárd Boglárka
 Krékus Julianna

Műsorvezetők

Détári Margita
 Király Annamária
 Kanalas Ottília
 Gogolák Mariann
 Savanovic Erzsébet

Konyhában tevékenykedett

Détári Krisztián
 Kökény Gizella
 Horváth Margit
 Gacska Valéria
 Tóth Jolán
 Mészáros László
 Sári Magdaléna

Fényképész

Nyári Igi Zita
 Tóth Edvin

Színpadot takarította

Nyári Karolina

Súgó szerkesztőinek munkáját segítette

Csömöre Zoltán
 Lepár Ferenc
 Momic Violetta
 Sattler Bálint Szilvia

Technika

Király Sándor
 Komarek Igor
 Király Viktor

Felújítási munkálatokat végzett

Báló Róbert
 Komarek Attila

Nagykikindai támogatók

VMSZ Községi Szervezet elnöke – Talpai Sándor
 „Dragoljub Udicki” Iskolaelőtti Intézmény
 „Fejős Klára” Általános Iskola
 Raffa József – Csiki
 Tóth Rudolf és Biljana
 Grabić Gizella

Nagykikindai médiatámogatók

Rubin TV
 Nove Kikindske Novine
 Focus Media Pro Kikinda

Tóth János

A XXIII. Találkozó szakmai zsűrije

Czajlik József

1975. június 1-jén született Dunaszerdahelyen. Színházi rendező, színész. A kassai magyar tanítási nyelvű ipariskolában érettségizett 1993-ban. Ezt követően a *Kassai Thália Színház*, majd 1994–1995-ben a *Komáromi Jókai Színház*, 1995–1997-ben ismét a Thália tagja lett. 1997–2002 között rendezést tanult Pozsonyban, majd a budapesti Bárka Színház főrendezője lett. A Komáromi Jókai Színház-beli Amadeus-rendezése 2001-ben a kisvárdai Határon Túli Magyar Színházi Fesztiválon fődíjat, a budapesti Országos Stúdiószínházi Fesztiválon rendezői különdíjat kapott. Az Amadeusból tévéfilmet is rendezett. 2007-ben Gál Tamással Epopeteia néven színházi műhelyt alapított. Jelenleg a Kassai Thália Színház igazgatója.

Lőrinc Tímea

2009-ben nyert felvételt az Újvidéki Művészeti Akadémia színész szakára. 2014. október elsejétől a Zentai Magyar Kamaraszínház tagja. Előadásai közül a legkiemelkedőbbnek a Mezei Kinga által rendezett *Május van, Tisztelt úr!* című előadást, s az Oláh Tamás által rendezett monodrámáját, a *Hullámtörést* tartja. Az előbbiért 2016-ban Pataki gyűrű díjra jelölték, az utóbbiért viszont 2017-ben neki is ítelték ezt a díjat. Munkás évei színészként a kísérletezésről szólnak. Kipróbálta már a drámaírást, forgatott filmet Goretić Péterrel, részt vett a *Csonka délibáb* című tévéfilmben, kétszer jelentkezett a Versünnepp versenyére, ahol először különdíjas lett Terék Anna *Kunigunda útjával*, másodszer pedig sikerült hazahoznia a fődíjat Sziveri János *Társastervezésével*. Belekóstolt a rendezés világába is. 2014-ben öt tehetséges középiskolás fiatalal létrehozták a Zsebtársulatot, melynek első produkciója a *Föld nélkül*, második pedig a *Prométheusz light* volt. E két előadással Vajdaságban és Magyarországon egyaránt több versenyt is megnyertek, melyek rendezői és színészdíjakkal is jártak. Rendezett a zentai diákszínjátszók idősebb csoportjának is. 2016 és 2017 nyarán Hajvert Ákos megkérte, a Szép Szó tábor keretein belül foglalkozzon egy héten át általános iskolásokkal. „Szeretném és szeretem a fiatalokat egyengetni a színház világában, és a tőlem telhető legjobb módon segíteni őket a fejlődésben, nevelni őket toleranciára, találékonyságra, kreativitásra és legfőképpen alázatra. Egyik tanárom egyszer azt mondta: a színház nem kiszolgálja, hanem szolgálja a nézőt. Ezzel a kijelentéssel indultam neki ennek a pályának. Tapasztalataim, élményeim, érzelmeim segítségével szeretnék a színpadon olyan világok megteremtéséhez hozzájárulni, amelyek az én, és az emberek javára vannak, gondolataik átformálására, érzelmi életük gazdagítására. Nevelő, változtató, de mindenféleképp szolgáló hatásúak.”

Táborosi Margaréta

A vajdasági Zenta városában született, és itt hatott rá meghatározóan e Tisza menti település kultúra- és színházszeretete. Az Újvidéki Művészeti Akadémia elvégzése után majd két évadon keresztül dolgozott az Újvidéki Színház társulatában.

Budapesten a Színház- és Filmművészeti Egyetem rendező-koreográfus szakán első generációként végzett 2014-ben, azóta Hernyák György tanáregyediként dolgozik a Művészeti Akadémián, így továbbadva megszerzett tudását a következő generációk színészeinek. Rendezéseit többször ihlették vajdasági írók, és szülőhelyének specifikus identitása: *Tavaszi Hős kis ibolyák* (Domonkos István írásai alapján) az Újvidéki Színház és a Művészeti Akadémia produkciója, *Az ember komédiája* (Sziveri János élete és versei alapján) a szabadkai Kosztolányi Dezső Színház előadása, Terék Annától a *Vajdasági lakodalom*, a szabadkai Népszínház előadása. Rendezett operettet, Békeffi István – Kellér Dezső – Kálmán Imre *Csárdáskirálynő* c. művét az Újvidéki Színházban, és fesztivál megnyitókat (2014-ben a *Nomus*, majd 2017-ben az *Exit – Summer of love* megnyitóját) is. Részt vett nemzetközi szakmai programokon: Orléansban (Franciaország) Nagy József Jelszínházában és Yokohamában (Japán) Performing Arts Meeting in Yokohama – TPAM nemzetközi tánc- és performansz fesztiválon. Munkáira a megszokott színházi sablonok felbontása, és a folyamatos rákérdezés jellemző.

A megírt happy end

A bácsfeketehegyi Soma Színtársulat előadásának zsűrizése

A bácsfeketehegyi Soma Színtársulat, mint a társulatok többsége, megélt már hullámhegyet és hullámvölgyet is. Az idej előadásuk díszlete kitűnő volt még úgy is, hogy nem tudták elhozni az egészet, hiszen a nagykikindai színpad jóval kisebb, mint a feketicsi. Ahogy **Szukola Béla** fogalmazott: „*vidéken szerényebben vagyunk.*”

Ralbovszki Csaba, a darab rendezője – igen, az ő nevével rendezőként már találkoztunk az idej Találkozón, mert a Fabula Rasa Színház alapítójának is ő rendezett – elmondta, hogy Szukola Béla kérte fel novemberben egy vígjáték megrendezésére. Csaba felkereste **Góli Kornélia** dramaturgot,

hogy segítsen neki a szövegválasztásban, s vívtak is nagy csatákat, mire megállapodtak a *Kitty Flinn* c. szövegnél. Az előadás elkészítése előtt Csaba castingot tartott, ugyanis míg az idősebb színjátszókat ismerte, a fiatalokat nem, nem tudta a képességeiket. A darab igaz történeten alapul, a nevek is ugyanezek, és tényleg kiraboltak egy bostoni bankot úgy, hogy átfúrtak a mellette lévő üzlethelyiségből, s milliomosokként léptek le Angliába.

Az értékelést **Czajlik József** kezdte, aki kiemelte, hogy a szereposztás nagyon jól sikerült. A szereplőkhöz illettek a karakterek, mindenki elemében volt, jól érezték magukat a rájuk osztott szerepekben. **Hodik Annabella** és **Kőműves Csaba** különösen jók voltak. Erős, konkrét színpadi jelenlétük volt, izzott körülöttük a levegő – ők a való életben is egy pár –, nem csak a páros jelenetekben, hanem ott is, ahol többen játszottak. Ahogyan **Kovács József** és **Ádor Konrád** a két kasszafúró figuráját és szövegét hozták, az is kiemelkedő volt. S bár a tér az otthoni színpadon szélesebb és mélyebb is, a térérendezés jól alakult Nagyikindán is. Czajlik szerint jól indult az expozíció, a ruhákat, díszletet mind kitalálták, részletgazdagságra törekedtek, pontosan hozták a kort, a világot. Igényes előadást láthatott a közönség. Alapvetően a tempóval és a ritmussal volt

ennél az előadásnál is gond (ahogyan a *Fabula Rasa Páratlan párosánál* is). Szép leállásokat láthattunk, páros jeleneteket, de a bonyodalomnál nagyobb lendületre lett volna szükség.

Ralbovszki Csaba elmondta, hogy az eredeti szöveget Góli Nelli átírta, ugyanis eredetileg Kitty Flinn meghal a végén. Ezt az alkotók viszont nem szerették volna.

Táborosi Margaréta azzal kezdte az észrevételeit, hogy nem érti, hogy miért marad ki Csaba rendezéseiből a ritmika. Csaba színész, színpadi teljesítményére és a privát életére is pont ez a ritmus, a nyüzsgés jellemző, s pont ez az, ami a rendezéseiből hiányzik. S ez a műfaj viszont megköveteli az izzadást. Olyan ez, mint az asztalitenisz, kapkodni kell a fejünket, és nem a koreográfiák miatt. Ha a poén később jön, mint kellene, akkor már nem üt akkorát. És ez jellemző volt az egész előadásra. Sokszor realista maradt a játékmód. Ebben a darabban a situációk átélve élnek meg, gyors átéléssel. Ez a műfaj erről szól. S így néhány reakció is még kidolgozásra szorul.

Maró kiemelte, hogy igényesek a jelmezek, jól álltak a ruhák, a harisnyák, ahogyan az is látszott, hogy jól érezték benne magukat. A díszlet friss fa illata érződött a nézőtérben is. Az előadáson tehát látszódtott az igényesség, a befektetett munka. Maró a csoportot most látta harmadszor színpadon, s egyértelmű következtetést vont le, miszerint a csapat fejlődik, jó irányba halad. Jó volt a szövegválasztás, mert a nézők nem ismerték, nem tudták mi lesz, jó volt a dramaturgiai íve és a csavar is, a megírt happy end. Olyan romantikus világba vittek el mindenkit, mellyel szeret azonosulni a néző.

A koreográfia is szép munka, érződött róla, hogy **Szakács Tamás**, a koreográfus évek óta táncol, viszont az is érződött, hogy csak Tamás tudja ezt úgy eltáncolni, ahogy kell. Ennek ellenére szívesen láttuk volna többször, mert igényesen volt megkomponálva jó zenére. S ez a műfaj elbírja ezt, és a színészeken is látszódott, hogy szeretik csinálni.

Az előadás technikai része is kiemelkedő volt. Feketecsen a színház is szép állapotban van, bővítették a technikai felszerelést. Jó látni, hogy minden téren tudtak fejlődni.

Lőrinc Tímea ismeri a csoportot, hiszen legtöbbször az elmúlt pár évben együtt vezették a Szép Szó tábort. A fiatalokat látta már előadásban, de inkább a versmondásukat ismerte. Timi rögtön a kosztümök dicséretével kezdte, s azzal, hogy örült, hogy mindenkinek olyan karakterisztikája volt, ami könnyen megjegyezhető. Timi megdicsérte Szukola Bélát is, hogy a lépcső szétszedhetősége nagyon profi volt. A Zentai Magyar Kamaraszínházban nincs külön díszletező, mindent a színészek csinálnak, ami sokszor nem könnyű. Gyakran mesélik, hogy ilyen praktikus dolgokon már nincs idejük gondolkodni. Béla megoldása a profizmust tükrözte. A technikai részből kiemelte még az effekteket, melyet **Szabó László** csinált, s melyek nagyon pontosak voltak.

A színészi játékból Timi Annabellát emelte ki, ugyanis ismeri már régebb óta a habitusát, s jó volt most valami teljesen más szerepben, karakterben látni. Ahogy Timi fogalmazott: „*Ennek van munkaértéke.*” Azt viszont kiemelte, hogy – Józsi és Annabella jelenetében – elbírta volna, ha egymás mellett állnak és néha kifordulnak a nézőkre. Ugyanis attól, hogy párbeszéd folyik, nem kell mindig egymásra néznie a szereplőknek. Kőműves Csaba arcára néha-néha kiültek a privát érzések, ezen kell egy kicsit még dolgozni. Ahogyan **Kormos Iréne**n is

megjelentek olykor-olykor a félmosolyok, ő is lereagálta azt, amit csinált. Mindezek ellenére Inci karaktere lobbanékony volt, felvitte a hangulatot.

„*Tetszett az udvarlásos, mellszorító, hódító rész, élvezetes volt, határozott. Ott az egész viszonyban azt éreztem, hogy pontosan lekövethető volt. A halál részénél viszont azt éreztem, hogy nincs meg a súlya annak, hogy valaki meghalt. Hiteles amit csináltok, csak bizonyos mondatok legyenek erősebbek. Mint például, amikor elhangzik az, hogy »Légy átkozott!«, ott a szereplő tervei dugába dőlnek, ehhez képest nem volt elég erős, mert ez egy átok, aminek ki kellett volna törnie. Már csak azért is, mert közeledtünk a végéhez, a feloldáshoz, a happy endhez. Mivel nem volt dráma, a happy end sem jött ki a végén. A kutyás részt is szerettem, ahogy a bolt-hoz viszonyult, láttam a tárgy szeretetét, jól ki volt játszva, külön poénlehetőség volt.*”

Az értékelés végén **Regős János** is felszólalt: „*azon gondolkodtam, mi bírt rám elementáris erővel, és ez a kutyás jelenet volt. Mélyáramú humora volt... Finom pici gesztus volt, amikor a botot megsímogatom (Szabó László), az a fajta szélsőség, ahogy kutyává változol, az emberi mivoltodból kifordulva elkezdtél csaholni, feneket rázni, Annabella ahogy kezelte, és amit kiváltottál belőle, az nagyon jó volt. Sok előadást látok, s azon gondolkodtam, mit viszek magammal, hát ezt. A társulattal már találkoztam Komlón tavaly, kiemelkedően jó társulat, és az is szimpatikus, hogy olyan generációs sokszínűséggel bír, mely Magyarországon példátlan. S az a legnagyobb pozitívuma, hogy mennyire kíváncsiak vagytok egymásra a színpadon. Egy olyan együttlélegzés tud kialakulni ilyenkor, ami talán több is, mint maga a darab. A darab egy bulvár, nem az irodalmi, drámai nagysága az, ami értékessé teszi, hanem akik és ahogy eljárták, ezért volt szép élmény. Az említett tempónál is azt éreztem, hogy van törekedés az összekomponáltságra. Talán a jelenetek átkötésénél lehetne figyelni, hogy flottabban menjen. Nem nagyon láttam olyasmit a színpadon, aminek ne lett volna funkciója. Gratulálok. Jó volt látni. Most is.*”

Virág Kiss Anita

Egy friss, energikus új csapat Szenttamásról

A szenttamási Liliomfi társulat előadásának zsűrizése

Húsz év kihagyás után újra életre kelt az amatőr színjátszás Szenttamáson. Egy fiatalokból (nagyreszt általános és középiskolás diákokból álló), energikus csapattal indultak újra, s alapították meg a **Liliomfi** társulatot, akik Móricz Zsigmond szövegei alapján a *Vásári komédiák* című darabbal mutakoztak be Nagykikindán.

Lórinc Tímea kezdte meg az értékelést, aki először is gratulált a csapatnak, akiknek már az első jelenete is berobbanó volt, rögtön odavonzotta a figyelmet, s mindenkit vitt magával a történet. Szerinte az eleje volt a legerősebb az előadásnak, ebből a berobbanó energiából kifolyólag, a többi jelenetben voltak tempó-problémák, sokszor lehettek volna frappánsabbak.

„Szépen váltjátok a karaktereket, volt olyan köztetek, aki három szerepet is játszott, s kiváló momentumokat láthattunk mindenkitől.

A *botos monológ* nagyon színes volt, s a jelenlét is erős. A *verekedős jelenetben* Emília (**Velez Emília**), *hihetetlen voltál, azt hittem már nem lehet fokozni, de mégis lehetett. István (Ifj. Robotka István), szépen megindítottad a jelenetet, rögtön megértettem a szabályokat, hogy játék lesz a játékban, elfogadtam azt is, hogy oldalt leszte* lent a nézőtéren.”

Timi beszélt a formáról, hisz ezt a verses formát nehéz színházban játszani a sok rím és a ritmusa miatt. Javasolta, hogy törekedjenek rá, hogy minél prózaibban mondják a szöveget, az sokat javít ezen, hisz sok helyen sikerült prózásítani, ahol pedig nem, azt ki lehet ily módon javítani. Tetszett neki a minimális díszlet, ami egy nádfal volt. Mint elmondta, ő az ilyen jellegű színházat szereti legjobban. A disznóvágásos jelenetben szerinte a bejátszott hang helyett csinálhatták volna ők a háttérben a zsvajt. Nagyon passzolt a zene is az előadás stílusába. A szereplők többször is úgymond kikacsintanak, ami Timi szerint működött is, hiszen az elején felvezették, hogy ez erről fog szólni, azaz arról, hogy előadnak valamit.

„Az, hogy a nézők beleszólnak, az annak a jele, hogy mennek veletek. A Tanyaszínházban lehet hasonlót tapasztalni, ilyen hangos kommentárok a nézői oldalról, s ez azt jelenti, hogy a közönség is éli az előadást. Volt két jelenet, ahol azért nem jutott el hozzám a történet, mert nem értettem, miről van szó. Rágjátok meg jobban a szöveget, s akkor ti is nyugodtabbak lesztek, a poén pedig eljut hozzám, nézőhöz. Böskének (Móricz Mirella) is szép váltásai voltak. A bilis sztori poénjai is lejtettek, s a létrás jelenet is szép volt, szépen szidta a fiúkat. De tetszett az elején a két szerelmes találkozása, a mézes szíves rész is. Ahogy te, István a lányokra nézel, azt tanulhatnák tőled a férfiak. Te, Áron (Szabados Áron) pedig egy jelenség vagy.”

Az előadásban volt egy-két szöveges baki, a másodikban picit zavaróbb volt szerinte, hisz a végkifejlet előtt történt, picit megállította a törté-

néseket, de mint mondta, ez csak gyakorlás kérdése. Dicsérte a kosztümöket, megteremtették vele a hangulatot, a fapapucs megjelenése egyből odavarázsolta a dinnyepásztor estéjét. A rúzszt is gondosan használták, akkor volt a lányok száján, amikor annak ott kellett lenni. Végül felhívta a figyelmet, hogy a takarásig tart a színpad, ne essenek ki a szerepből a színpad szélén, addig kell karakterben maradni, amíg ki nem érnek a függöny mögé.

Czajlik József felhívta István figyelmét, hogy amikor elhangzik a „Publikum van-e már?” kérdés, akkor merjen tényleg a közönség szemébe nézni, ne nézzen el följük, hiszen kapcsolatot tud teremteni színpad és nézőtér között. Mint mondta, ez egy gát, amit át lehet lépni, csak ki kell próbálni, hisz van lélekjelenléte a színpadon. S akkor sem kell megijedni, ha véletlenül valaki válaszol. Ha a rendező megengedi, még kommunikálni is lehet a nézővel.

A bort ívó Emiliát is megdicsérte, és a padlásról a szeretőjétől érkező lányt is. A zene kapcsán annyit jegyzett meg, hogy amikor a harmadik

jelenetben belép a varga, kurtán ért véget a zene, s a végén is hirtelen kezdődött el.

„Kell, hogy legyen vége és eleje a zenének. Ússzon ki vagy be, de ezt ajánlatos valahogy megoldani. Még akkor is, ha tudjuk, hogy a rendező itt egyben a fény- és hangtechnikus is, hiszen ha már ilyen természetességet hozunk, akkor a zene se legyen természetellenes.”

Táborosi Margaréta elmondta, hogy örül annak, hogy ilyen visszatéréssel robbant be a szenttamási csapat, a frissesség és a lendület érződött rajtuk, elismerését fejezte ki, hogy vállalták magukat, hisz nagyon jó hangulatot tudtak ezáltal megteremteni.

„Jó ötlet volt a nádfal, mint díszlet, de amit nem értettem, az a zöld pad volt, hisz végig ott állt, de csak a végén lett funkciója. Ha minimalista irányt választunk, akkor mindennek, amit a színpadon látunk, kell, hogy legyen funkciója. Az elején lomhán hozod be. Ha lomhák vagyunk, vagy lustát kell játszani, akkor az igyekezetet játsszuk el, azaz mindig a kontráját.”

A már említett „Publikum van-e már” mondatról is szólt Maró, s egyetértett zsűritársával abban, hogy a közönség szemébe kell néznie a szereplőnek közben. Felhívta a figyelmet, hogy például egy söprögetés, mint cselekvés nem kezdődhet úgy, hogy bejön a színész a söprüvel, majd elkezd söprögetni, már belépéskor lehet használni az eszközt. A verekedés és a borivós jelenetet ő is kiemelte, szerinte a borivós igazi színházi pillanat volt.

„A verekedésnél ha több cselekmény zajlik egy időben, oda kell figyelni, hogy melyik a főcselekményünk, hisz miközben verekedtetek, nem hallottam a gazdurat. Érdekes, hogy a szolgálólány csinosabban volt felöltözötve, mint a gazda lánya, de elfogadtam így is. A létrás jelenet nagyon frappáns volt végig, jól építkezett, de a vége nem született meg. Elhangzik, hogy milyen tisztességes lány vagy, és azt is látom rajtad. Kísétáltok, a másik legény pedig lemászik a létráról. Nem tudom, mire reagáljak. Ha kacsintana egyet felénk, vagy adna egy másfajta jelet, hogy ő azért nem is annyira tisztességes, akkor jobban tudnék reagálni.”

Maró szerint a csizmaárus jelenete volt talán a legkevésbé begyakorolva, és emiatt sokszor elment a ritmusa is. Nagyon kellett figyelni a szövegre, mert a jelenetből nem derült ki minden.

Nem értette azt sem, hogy amikor a gazda beteg, miért jön be az asszony söprögetni. A társulat elmagyarázta, hogy később van egy pajkos játék a söprüvel, azért oldották meg így.

Szintén ennek a jelenetnek a végéről beszélt még, ahol a szolgálólány kijelenti, hogy nem engedi, hogy

a csontkovács a gazdához érjen, majd kiviharzik, s ezzel a kimondott szöveg ellen ment. Szerinte ha ez elhangzik, nem lett volna szabad kimenni, hanem mindenáron megakadályozni, ezáltal élte volna meg a közönség is a szituációt. Értékelését azzal zárta, hogy a darab ritmusán és beállításain lehetne még dolgozni, de örült a frissességnek, s várja őket vissza jövőre is.

Regős János (rendező, aki évekig a Szkené Színház igazgatója volt, jelenleg a Magyar Szín-Játékos Szövetség elnöke) is megérkezett, s ő is megosztotta a csapattal véleményét.

„Le voltam nyugodva. Bátor emberek vagytok. Vállaljátok önmagatokat, ami a legfontosabb. Mindenki igaz módon képviseli azt, ami ebben a jelentsorban feladata volt. A csizmadiás jelenetben nem mindig értettem a szöveget, picit elhadartatok. Erre figyeljetek oda, mert máshol azzal nem volt probléma. Bármennyire is pörögni akarunk, a szöveget nem szabad feláldozni ennek az oltárán soha. Sokféle színházban találkoztam már hasonló pajzán falusi történetmeséléssel, játszották már gyerekek, falusi színjátszók, s profik is, ti nagyon érzitek ezt a stílust. Szerettem azt is, hogy a csúnya feleség nem volt csúnya, nem ragasztottatok a színészre bibircsókot például. Ízléses volt. Jó mederben tartjátok, jókedvű színjátszók vagytok. Ez nagyon jó dolog.”

Azt hiszem, fogunk még találkozni a Liliomfiakkal, hiszen egy ilyen indítás után mindenki azt érezte, hogy nagyon jó színészi kvalitásokkal megáldott csapat verbuválódott össze.

Szerda Zsófia

„Megtaláltatok Vajdaság Regös Bendegúzat”

A tóbai Petőfi Sándor színjátszó csoport előadásának zsűrizése

Tóth János emlékének szentelték az előadást a tóbiaiak, a legendás Jancsi bácsinak, aki már régóta szerette volna megrendezni az *Indul a bakterházat*, s most, amikor végre sikerült megszereznie a Szabadkai Népszínháztól a szövegkönyvet, sajnálatos módon, a próbafolyamat elején elhunyt. Így közös koccintással indult a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszó Találkozó utolsó zsűrizése, Tóth János emlékére.

Lackó Farkas Erzsébet (aki az előadásban a Banya szerepét játszotta) elmondta, hogy mindenkit megrázott a halála, hisz már kilenc-tíz éve foglalkozott velük rendezőként, tudta kire melyik szerep illik, mindent eltervezett, s már az olvasópróbákon ezt megosztotta a társulattal.

„A mai napig nem tudjuk elkönyvelni hirtelen halálát, de nem kerestünk másik rendezőt, hanem amit felváltott, megpróbáltuk megvalósítani és színpadra rakni. Egyedül a végén változtattunk csak egy kicsit. Őt helyettesíteni nem lehet, de úgy voltunk vele, hogy ha törik, ha szakad, kitartással átlépünk ezen a ponton, és összehozzuk mi magunk. **Csernik Árpád** színművész adott nekünk szakmai tanácsokat, de nem változtatott az előadáson semmit.”

Táborosi Margaréta elmondta, hogy nem sokat jelyzetelt, hiszen a darab működött. Olyan volt, mintha erre a társulatra lenne írva. A karakterek éltek a színpadon, mindenkinek volt egy rész, ahol ki tudott bontakozni.

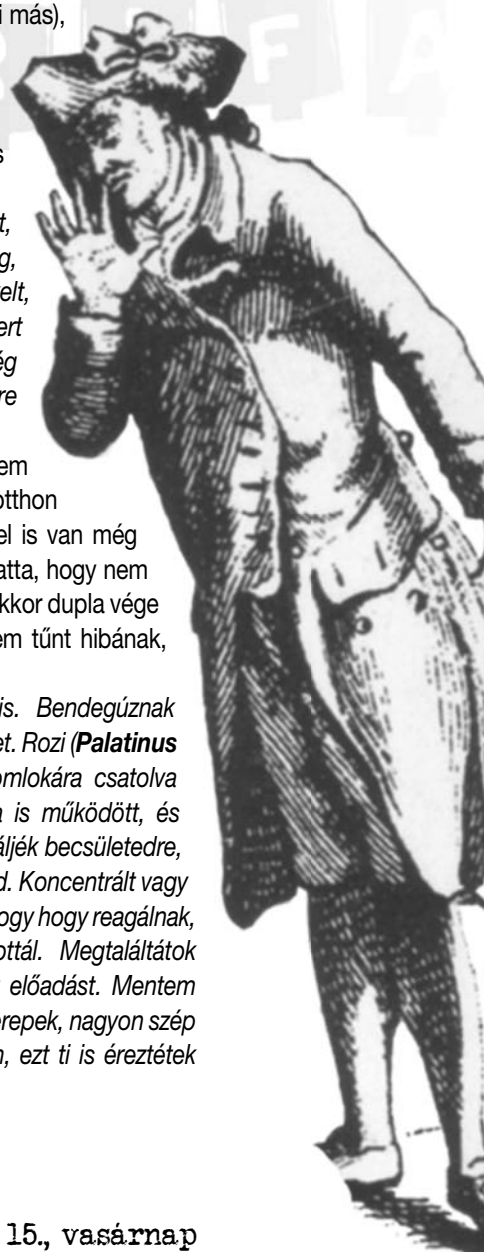
„Érdekes olyan észrevételeket mondani, ami a rendezőnek szólna, de végül is ti rendeztétek, tehát mindenkinek szól.”

Maró szerint mivel sokszor megy el a vonat (halljuk a hangját), seközben olyan kitaróan áll a bakter (**Szántó Tivadar**) a színpadon, hogy ha valami ennyiszor ismétlődik, szerencsés ha mindig valami mást jelent a kiállítás. Váltogathatta volna az állapotokat, amit a szerepén belül meg is csinál, ezekben a néma feszes bakteres állásokban is megtehetette volna. Követhette volna néha a tekintetével is akár, ez sokat dobott volna ezeken a statikusabb pillanatokon. Tetszett neki egyébként a vonat, az indításnál szinte bedübörgött a terembe. Miután kiderítette, hogy természetesen a gombócokat is az előadásban szereplő hölgyek készítik (minden alkalommal valaki más), elmondta, ez érződött a díszlet- és kellékelemeken is. A gondos figyelem, az, hogy a sajátjuk, s a gombóc sem bolti zacskós gombóc.

„A gombócdobálás olyan jó volt, hogy néztem volna még sokáig, s ahogyan a bakter részegen énekelt, abból is lehetett volna még több, mert nagyon működött. S kiemelném még az élő zenét is, mert ezektől életre kelt a darab.”

Erzsi elmondta, hogy sajnos itt nem tudták a függőnyt használni, otthon a gombócdobálós jelenetben ezzel is van még egy játék, Maró viszont megnyugtatta, hogy nem baj, hogy itt nem használták, hisz akkor dupla vége lett volna az előadásnak, tehát nem tűnt hibának, nem vett el semmit az előadásból.

„Nagyon tetszettek a jelmezek is. Bendegúznak a „népi trénerkája” különösen jó ötlet. Rozi (**Palatinus Hermína**) fátyla az esküvőn a homlokára csatolva mindenkit megkacagtatott, a pata is működött, és Bendegúz (**Hanyic Patrik**)... hát váljék becsületedre, nagyon jól megcsináltad a szereped. Koncentrált vagy végig, nem nézel ki a közönségre, hogy hogy reagálnak, nagyon szép teljesítményt nyújtottál. Megtaláltatok Vajdaság Bendegúzat. Néztem az előadást. Mentem veletek, élveztem ahogy élnek a szerepek, nagyon szép előadást csináltatok, de gondolom, ezt ti is éreztétek a közönség reakciójából.”

Czajlik József papírára sem került túl sok jegyzet, elmondta nagyon nehéz egy olyan darabot színre állítani, aminek volt egy híres filmes előzménye, ami mindenkibe beleégett.

„Én magam is többször láttam már az *Indul a bakterház* című darabot színházakban, de ilyen jót, mint a tiétek még nem láttam. El tudtam felejteni a filmet, még ha pillanatok eszembe is jutottak közben, (nem azért mert nincs mit csinálnom vagy unatkozom, hanem mert párhuzamosan fut a kép az ember fejében). Sok izgalmas karaktert, és helyzetet láttam, látszik, hogy csapatként működtek, becsületbeli ügy is volt, mint megtudtam, ami még nagyobb tüzet rakott alátok, szívvel-lélekkel csináljátok, s ezt mi is éreztük. A második felvonás nem volt olyan kompakt, mint az első, voltak döccenések, de addigra már a kezetekben voltunk, és szerettük, hogy bátran mentünk veletek, mintha egy dombon lefelé bicikliznének. Élveztem, s látszott a nézőkön is, hogy teljesen átadták magukat az élménynek. Csak gratulálni tudok.”

Lőrinc Tímea egy privát emlékkel indította értékelését.

„Én azért lettem színész, mert megnéztem a Szabadkai Népszínház bakterházát, s annyira erősen éltek bennem az élmények, hogy eldöntöttem, én is ezzel akarok foglalkozni. Ti visszahoztátok azt az élményt, amit akkor kaptam, pedig elég mély élményről van szó, s ezt köszönöm. Mert bizony néha bele lehet fásulni ebbe a szakmába is, az ember próbál erőt meríteni, frissíteni, ti visszahoztátok az érzést, ami miatt elkezdtem, hálás vagyok érte.”

Nagyon működött szerinte az előadás, kereste mibe lehet belezúzni, de nem sok ilyen momentumot talált. Működtek a viszonyok, a karakterek, a helyzetek. Bendegúz játékát ő is kiemelte, apróság, de megjegyezte, hogy amikor elhangzik a szájából, hogy mennyire éhes, mindig megsímítja a hasát, amire nincs szükség, elég csak elmondani. A fakanalas „tömésjelenet” borzasztóan jó volt. A köpülés pedig egy élő festményként működött.

„Nagyon kell tudni nézni, s te, Erzs, tudtál. Jók a mimikáid is. Egy helyen vettem észre, hogy mielőtt a fény lement volna, már jöttetek is be, várjátok meg

mindig a sötétet. A gombócdobálást én is szerettem, elbírnék ott egy csomó ízes káromkodást is, belefér, jöhet, ami a csövön kifér. Az asztalos lerészegedés vonala, ahogy a csúcsponttól az asztalra hanyatlík a bakter, majd újra „feltámad”, nagyon rendben volt. S amikor Rozi megjelenik vakarózva, majd még egy bolhát el is csíp és szétnyom a lábán, szintén remek pillanat volt, hangosan nevtünk.”

Szerinte a Bakter mondata, miszerint „A sorompó úgy áll és akkor, amikor én akarom” az vonatkozhatna egy másik sorompóra is, jobban ki kéne kacsintani ezzel a kétértelmű mondatl. Végül még megdicsérte az élő zenét, jót tett az előadásnak, s szerinte is „menő” volt Rozi fátyla.

Regős Jánosnak is nagyon tetszett. Mint mondta, ezt a darabot Regős Bendegúz nélkül nem lehet eljátszani, s az, hogy Tóban van egy ilyen csodás Bendegúz, a maga csendes visszafogottságával és egy 14 éves gyermek bölcsességével az nagyon jót tett neki.

„Rendeteg kretén ember van a darabban, mindenki egy kicsit zakkant, s ez veszélyes dolog a színházban, mert rá lehet lapátolni, de hál’ istennek itt mindenki a természetes kereteken belül tudta ezt a zakkantságot hozni. Olyan emberpéldányok, különös figurák mozognak a darabban, hogy az ember habzsolja ezeket a csodálatos emberfigurákat. Az előadás sok játszást fog megélni, amit tiszta szívvel kívánok nektek, soha ne vigyétek túlzásba, mert fennáll az a veszély, hogy amikor elkezdik szeretni az emberek, a színészek rádobnak még öt lapáttal. Maradjanak meg a humán keretek, mert akkor tudunk mi is hozzájuk szeretettel viszonyulni.”

Regős Bendegúz és kis barátai tehát gyönyörűen zárták a 23. Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszó Találkozót, a közönség tele szívvel hagyta el a színháztermet, még sokáig fogjuk emlegetni az itt látott darabokat.

Szerda Zsófia

Ma a találkozó színpadán

A szép ruhák és az ünnep ideje

Ma mindenkinek gratulálni kell! A helyi szervezőknek az elmúlt 10 nap megvalósításáért, a csapatoknak az előadásokért, a szervezőknek a helytállásukért, a Sűgós lányoknak a feszített tempójú munkáért, a díjazottaknak az elért eredményért, és a Zentai Magyar Kamaraszínháznak, hiszen idén 10 éves. Öltük hát magunkra ma szép ruhánkat, érezzük át az idej Találkozó utolsó mozzanatait, örülünk egymás sikerének, és bár testben kimerülten, lélekben feltöltődve várjuk a jövő évi Találkozást.

Április 15., vasárnap, 14.00–17.30 óra, Fejős Klára Általános Iskola tantermei

Tréning színjátszóknak és rendezőknek

Táborosi Margaréta és Czajlik József, az idej zsűri két tagjának tréningjén vehetnek részt a kedves érdeklődők. Maró intenzívebb, színészközpontúbb tréningje után a motiváció fogalmáról és a (színházi) életünkben betöltött szerepéről beszél Caca. A programokon való részvétel mindenki számára nyitott, viszont előzetes bejelentkezés szükséges!

Április 15., vasárnap, 18.00 óra, színházterem
Ünnepélyes díjkiosztó gálaműsor

Április 15., vasárnap, 19.00 óra, színházterem
Zentai Magyar Kamaraszínház

Május van, Tisztelt úr... (110')

Szép Ernő: Május, kávécsarnok, tűzoltó

Rendezte: Mezei Kinga m. v.

Szereposztás:

MÁJUS

A gyufaáruló fiú – Virág György

A luftballonos – Dévai Zoltán

A cipősubickoló – Szilágyi Áron

A rikkancs – Nešić Máté

A virágárus – Pece Réka

A messenger boy – Papp Arnold

A handlé – Nešić Máté

A fiú – Papp Arnold/Virág György

A leány – Lőrinc Tímea

A rendőr – Szilágyi Áron

Az öngyilkos – Dévai Zoltán

KÁVÉCSARNOK

Fanny – Lőrinc Tímea

Alajos – Nešić Máté

Egy kisasszony – Virág György

György

Még egy kisasszony –

Papp Arnold

Rozi – Pece Réka

TŰZOLTÓ

Szép özvegyasszony – Lőrinc Tímea

Tűzoltó – Papp Arnold/Virág György

Szolgáló – Pece Réka

Egy szegényember – Dévai Zoltán

Díszlet: Mezei Kinga

Jelmez: Janovics Erika

Zeneszerző: Mezei Szilárd

Dramaturg: Góli Kornélia

Rendező: Mezei Kinga

Zenei felvételen közreműködtek:

Asztalos Alfréd (klarinét), Paloš Denis

(akusztikus gitár), Sóti Lenke (fuvola),

Szarvák Szuzanna (hegedű), Vojnić

Tunić Zsolt (harsona), Lazar Živanac

(hangmérnök)

„Szép Ernőt játszani igazi jutalomjátéknak számít, a századelő nyelviségét, szófordulatait, fanyar humorát ma elsajátítani, és hitelesen interpretálni akkor is nagy kihívás, ha a darabok abszurditása, érzelmi és tartalmi világa ma is érvényes. A századelő hangulatát, poétikáját mai színpadra ültetni izgalmas út, mind a színészek, mind az előadás többi alkotója számára.” (Mezei Kinga)
A Zentai Magyar Kamaraszínház közönségét egy ilyen utazásra invitáljuk, Szép Ernő három egyfelvonásosán (*Május, Kávécsarnok, Tűzoltó*) keresztül vágunk neki az útnak, hogy megkeressük a századfordulón és korunkban a nagybetűs Szerelmet és a nagybetűs Boldogságot!

A Találkozó díjainak névadóiról

Bambach Róbert (1948–1982)

Bambach Róbert számtalan hangjátékot, mesejátékot, vidám műsort, rádióiskolát rendezett. Ezeket hangszalagok őrzik. Rendezett a Szabadkai Gyermekszínházban, a szabadkai Népszínház Magyar Társulatánál, az Újvidéki Színházban, a nagybecskereki Madách Amatőr Színházban. Előadásainak emlékét, munkamódszerét barátok őrzik.

Azután egy évvel később már Újvidéken találkoztunk, a Bambach-Káich-villában, amely 22 m² volt a Makszim Gorkij utca sarkán, a 2. emeleti alberletben. A színhely meghatározása Németh P. Istvántól ered, az Újvidéki Színház legendás híró igazgatójától, akivel éjszakákat beszélgettünk, vitakoztunk át a Bambach-Káich-villában. Velük megváltottuk ott a színházi világot – szövegeket vitattunk meg, színházi stílusokat elemeztünk és főnikus megoldásukig jutottunk el. Vita, érvelés, olykor veszekedés színhelye volt az a 22 m². Az én számomra végtelenül hasznos. Őszinte barátság alakult ott ki – otthon éreztem magam, igazi művészi műhelyben voltam –, hisz sokszor ott tartottuk a próbákat is. Tehát színházi műhely volt az a 22 m². Ahol tájékoztam egy jóízű, szenzibilis rendező érzésvilágáról, munkamódszeréről, vágyairól, elképzeléseiről és rendezői praktikáiról. Így volt ez 1979-ben is, amikor Kopeczky László *Színész és halál* című művét tűztük műsorra Bambach Róbert rendezésében. Először is, amikor elkezdtünk dolgozni az „anyagon”, az első benyomás a rendező asszociatív vonalán a színnel, a színekkel volt. Az emocionális magot a szín, a színek fejezték ki Nála. Azt mondta: a 3 felvonást 3 színben látja. Zöldben, sárgában és fehérben. És van egy állandó csellengő, minden felvonásban azonos

színben, a kék ruhás, kék kabátos nő, ő kapcsolja össze a történeteket. És, ha most visszagondolunk a semleges fehér színre, az éretlenséget jelző zöldre, a derült eget mintázó kékre, és a szivárvány színei között a meleg sárgára – gondolhatunk a kiegészítő színek alkalmazására is – meg minden más vizuális tökéletességre, mert Bambach Róbert rendezését a tökéletesség és precizitás jellemezte. A pontos partitúra és a szakmai alázat és hűség. (Franyó Zsuzsanna)

Ferenczi Ibolya (1915–1960)

Gazdag műkedvelői múlt után szerződött Szabadkára 1947-ben. Érzelemtel, érett nők hiteles alakításával, kulturált, visszafogott, de mégis magával ragadó játékkal – a polgári színjátszás legjobb hagyományainak szellemében – vívta ki a vezetőszíneszi státust és megbecsülést.

Soha nem lehetett a színházi élettől, a poézistól elválasztani, mert a zene-dráma-költészet hármassága egysége magánéletét is színültig betöltötte. Igazában színésznő volt, akinek az az élete, hogy tragédiák, színjátékok, komédiák alakjaiba bújva, így átélve egy leányt, egy asszonyt, egy artistanőt, két malomkő között őrlődő szerelmes lényt éljen úgy, mint aki igazán az, akit ábrázol.

Ma már, ha kimondjuk Szabadkával kapcsolatban, hogy Életjel, illetve Csáth Kör, mindenekelett az irodalmi rendezvények jutnak eszünkbe, idővel azok kaptak meghatározó helyet a köztudatban. Az amatőr színjátszás is hangsúlyos szerephez jutott, hiszen a hatvanas-hetvenes években nem volt magyar nyelvű színiakadémiánk, nagyon kevés tehetségnek adatott meg, hogy a budapesti Színművészeti Akadémián folytassa tanulmányait, így a színészképzésben és az utánpótlásban nagy segítséget nyújtottak az Életjel kisszínpadán zajló kísérletek, próbálkozások. Számos neves színésznőket, rendezőket indította útnak egyébként is az Életjel: a korán elhunyt Tallós Zsuzsát és Bambach Róbertet, illetve Bajza Viktóriát és Póka Évát, Rövid Eleonórárt, Sziráczki Katalint, Szűcs Hajnit, valamint Banka Líviát és az Újvidéki Színház volt igazga-

tó-rendezőjét, László Sándort is. Legnagyobb színészeink, Ferenczi Ibolya és Romhányi Ibi, Pataki László, de az egykori szabadkai Népszínház Magyar Társulatának minden tagja számtalanszor fellépett az irodalmi rendezvényeken.

Garay Béla (1897–1987)

Garay Béla 1897. február 14-én született Szabadkán. 1913-ban szerződött Nádassy József szabadkai színházigazgató társulatához (miután egy színházi bizottság előtt letette a felvételi vizsgát). Több mint 10 esztendőt töltött a különböző magyarországi színtársulatokban. 1924. július 1-jén visszatért szülővárosába, Szabadkára. S mindjárt be is kapcsolódott a szabadkai Népkör munkájába. Első rendezése és fellépése a Népkör színpadán Alfred Savoire *A kékszáll nyolcadik felesége* című vígjátékának színpadra állítása és a mű címszerepének eljátszása (1924-ben) volt.

Ettől kezdve munkássága a Népkörhöz kötődött – a Népkör egy időben Magyar Olvasókör néven működött –, ahhoz a rangos művelődési intézményhez, amely azokban az években meghatározó módon járult hozzá a magyarság szellemi életének kibontakozásához, gazdagodásához. Garay Béla rendezett, játszott és a pedagógus türelmével, alaposágával vállalta és végezte a színésznevelés nagyon is összetett feladatát. Hogy a Népkörnek a húszas évek végén, de különösen a harmincas években, milyen erős, kiegyensúlyozott, figyelemre méltó színészgyepléniségekből álló társulata volt, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy amikor megalakult Szabadkán az első hivatásos magyar színház, annak gerincét a Népkör társulatának legjobbjai: Pataki László, Sánta Sándor, Kunyi Mihály, Szabó János, Balázs Janka, Kelemen Mancsi, Pál Margit, Raczkó Illus és Mamuzsics István alkották.

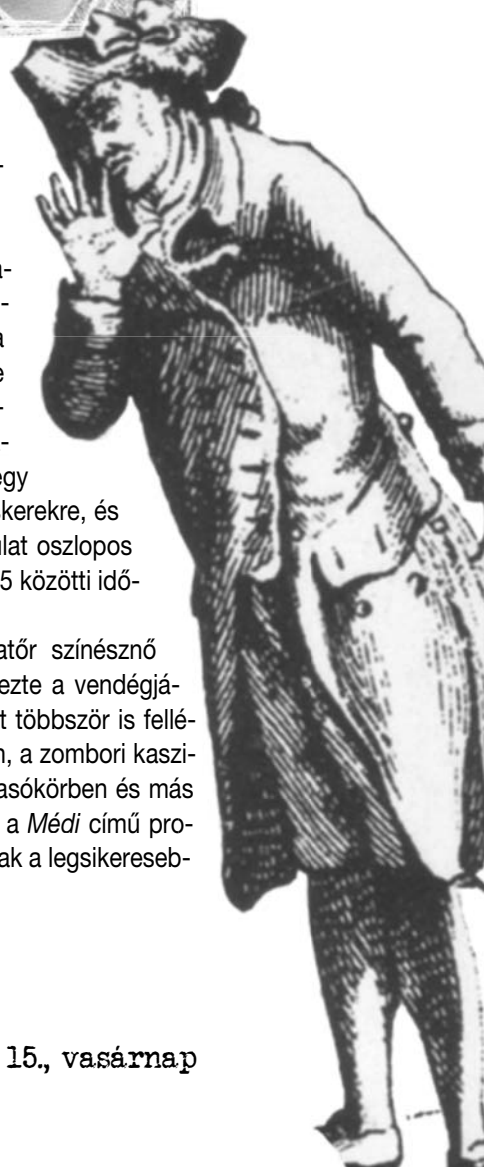
Garay Béla azonban nemcsak a Népkörben foglalkozott a színjátszókkal, nemcsak ott igyekezett magasabbra emelni azt a bizonyos minőségi mércét, a színvonalat, hanem járta a vidéket, mert hívták, mert szükség volt rá. A bánsági, a bácskai, sőt

a drávaszögi kis falvakat is felkereste. Béla bácsi, mert csak így hívták mindenütt, napokat, heteket töltött azok között, akik meg akartak szabadulni a dilettantizmus kényszerubonyától, akik meg akarták ismerni a színház, a színpad igazi világát, annak törvényeit, elvárásait. A nagy tekintélyű művészember nem oktatott, egyszerűen tanácsokat adott, azokra az alapismeretekre hívta fel a színjátszók figyelmét, amelyek nélkülözhetetlenek egy-egy darab színpadra állításakor. Garay Béla a maga művészi hivatástudatával, nagy szakmai felkészültségével és persze emberi magatartásával igyekezett színjátszóinknak átadni az ismereteket, amelyek a mozgalom minőségi előrelépését, egészséges lombosodását segítették!

Magyari Piri

Juhászné Magyari Piroska, a két világháború közötti Nagybecskerekben élt, és része volt annak a nagy műkedvelői mozgalomnak, ami ebben a városban alakult ki az impériumváltás után. Az Ady-Társaságot megalapító lapszerkesztő, Juhász Ferenc feleségeként 1919-től aktívan részt vett a társaság által szervezett amatőr előadásokban, később pedig a dr. Várady Imre alapította Magyar Közművelődési Egyesületben folytatta színjátszó tevékenységét. Férje volt a főtitkár. Leányuk az a D. Juhász Zsuzsa, aki 1952-ben a szabadkai Népszínház tagja volt egy évig, majd visszament Nagybecskerekre, és az ott megalapított magyar társulat oszlopos tagjaként játszott az 1953 és 1955 közötti időszakban, amíg a társulat létezett.

Magyari Piri nem csak amatőr színésznő volt, de rendezett is, meg szervezte a vendégjátékokat. A két világháború között többször is fellépett Szabadkán, az olvasókörben, a zombori kaszinóban, Újvidéken, a Magyar Olvasókörben és más helységeken is. A *Tűzmadár* és a *Médi* című produkcióban nyújtott alakításai voltak a legsikeresebbek. (Káich Katalin)

Nagy István

A szabadkai Népszínház Művészetbarátok klubja már-már elképzelhetetlen volt nélküle. A bárszéken üldögélve ilyeneket mondott: *„Minden társulatban, amelyik arra vetemedett, hogy előadja a Hamletet, van egy Leartest meg egy Horatiót vagy egy I. sírásót játszó színész is. Titokban mindhárom meg van győződve róla, hogy sokkal alkalmasabb lenne a Hamletre, mint az, akire a rendező ráosztotta.”* Ezzel fejezte ki azt, hogy tudta, ő mindörökké epizodista marad.

Nagy István a hatvanas években vált nagy színészegyéniessé. Szabadkán született, a legelérhetőbb információk szerint asztalosmesterséget tanult, de már nagyon fiatalon a Népkör színpadán téblábolt. Később felvételizett a Népszínházba, ahol le is szerződtek. Dévics Imre így mesélt abban az időben róla: *„Ha valaki utál dalolni, táncolni, verset mondani, utálja Shakespeare-t, akinek Macbethjéből tolmácsolt egy jó monológot – nagy tehetség. Ha ennyire utálja, amit csinál, milyen lesz, ha megszereti a munkáját? Vegyük fel!”* Igazi szabadkai figura volt. Amolyan szabadkai őslakos. Sokáig élvezni tudta a város és a színházi munka minden pillanatát.

Alacsonyágáról így zsörtölődött: *„Nekem azért nincs szerencsém az életben a párválasztásban, mert alacsony vagyok, s így messzebb kerültem az Úr kezétől. Engem nem akart megáldani. Pedig csak egy könnyes arcot szerettem volna letörölni néha, adni és varázsolni mosolyt az emberek ajkára...”*

Gátlástalanul bukfencezett Kisfaludy Kérőkjében, a *Finom kis társaságban*, Bunkóst játszotta Shakespeare *Sok hűhó semmiértjében*, rendőr volt Mrožek *Hekusokjában* stb. A rendezőket vagy lelkesítette vagy boszszantotta, mert öntörvényű volt. Ütőkártyája azonban a páratlan humorérzéke volt. *„Én a színházat látni, érezni és élni akarom”* – sokszor mondogatta ezt életében.

Pataki László
(1916–1999)

„Mifelénk mindig kevés olyan színművész volt, manapság pedig nincs is, akinek színpadi jelenléte szélesebb hatósugarú a refraktófénynél.” (Franyó Zsuzsanna)

1916. július 13-án született Szabadkán a Magyar Köztársaság Érdemrend tisztikeresztjével kitüntetett színművész. Itt fejezte be az általános iskolát és a gimnáziumot. Az elemi iskola hetedik osztályában egy diákkori csíny miatt évet kellett ismételnie. Vajon mi rosszat tehetett, amiért ilyen drágán kellett megfizetnie? Ezt mindenkinek a saját fantáziájára bízuk!

Mást nem tudott annyira szeretni, mint a színészetet... Már középiskolás korában színházalapítással is próbálkozott kisebb-nagyobb sikerrel, sőt még a versírás is foglalkoztatta. Színpadra először Karel Čapek *Fehér kór* című drámájával lépett.

Egyetemi tanulmányaival érdekes fordulatot vett az élete, ugyanis tanulmányait a zágrábi orvostudományi egyetemen akarta folytatni. Ám ekkor sem tudott szabadulni a művészetektől: lehetőséget kapott Zágrábban kultürestek szervezésére. Itt új művészeti ágban is kipróbálta magát: egy dszesszegyüttesnek lett a tagja. Megpróbálta magát a zenélésből és a színészkedésből eltartani.

1939-ben behívót kapott a II. világháborúba. A német hadifogságból 1945-ben szabadult. Nem sokkal később alapító tagja, színésze és rendezője lett a Magyar Népszínháznak. Ő rendezte a szabadkai Népszínház első darabját, Balázs Béla *Boszorkánytáncát*, melynek bemutatására 1945. október 29-én került sor.

1975-ben meghívták az újvidéki Művészeti Akadémia magyar nyelvű színművészeti szakára professzornak. Diákjait a színház szeretetére, tiszteletére nevelte, nem elsősorban a színészetet próbálta megtanítani nekik. Nemcsak a fellépései voltak fontosak számára, hanem diákjai nevelésére is ugyanolyan hangsúlyt fektetett. Ez abból is látszik, hogy egykori diákja, Kovács Frigyes híres színész és az akadémia tanára, létrehozta a Pataki-gyűrű díjat.

Pataki az egyszerű dolgokat kedvelte: lehetnek azok filmek, könyvek vagy akár versek is. A színháznak pedig arra a hatására esküdött, ami az embert megnyugtatja, nem pedig fölizgatja.

Mindennapjait Szabadkán, a Rudics utca 2.

szám alatt élte, ahol soha sem volt egyedül. Itt most nem a családjára gondolunk. Pataki László állandó lakótársai drámai hősök, királyok, koldusok voltak, mert azt mondják, aki színészi pályára lép, többé soha nem lesz magányos.

Szántó Róbert (1891–1941)

A középiskolát Szarvason, a teológiát Pozsonyban végezte. Lelkészi pályáját a budapesti Deák téri evangélikus templomban kezdte, a világháború idején tábori lelkész volt – „a fűgefa-illatú Mosztárban”, ahogy egyik versében írja. 1920 és 1929 között pedig a szabadkai ágostai hitvallásúak lelki gondozását végezte. Ebben a nagy kiterjedésű alföldi városban sokoldalú munkásságot fejtett ki: 1921-ben a bácskai egyházkerület vezetőségének megbízásából újraindította a korábban Zomborban, illetve Baján megjelenő *Vándorút* című egyházi lapot, amelynek évekig, pontosabban 1928 végéig szerkesztője volt.

A világi politikai sajtó mozgalmaiban is tevékenyen részt vett, mégpedig a Magyar Párt főtitkáráként, illetve vezetőségi tagjaként. Ilyen minőségben többször is felelős szerkesztője volt e szervezet hivatalos sajtóorgánumának, a *Hírlap*nak.

Az elnyomott magyar nemzeti kisebbség érdekeinek erélyes, olykor provokatív, néha nacionalizmusba torkolló védelme miatt a lap örökös támadásoknak volt kitéve. 1925-ben több szerkesztővel együtt Szántó Róbertet is letartóztatták.

1927 júniusában Szántó Róbert új, rövid életű hetilapot indított *Hétfői Magyar Újság* címmel, amely a *Vándorút*-ban közzétett beharangozó szerint „a vajdasági magyarság szócsöve és sérelmeinek bátor szószólója lesz”. Szántó Róbert az irodalmi életben is szerepet játszott. Szenteleky Kornél 1928-ban, a *Vajdasági Írás* indulásakor bevette a folyóirat szerkesztőbizottságába.

Szántó Róbert írt még bibliai egyfelvonásosokat, ifjúsági színműveket és egyéb színdarabokat is.

Fő művei: *A déli végeken* (versek, 1916); *Aszmodi diadala* (drámai költemény, 1919); *Viaskodó tavasz* (versek, 1923); *A próféta szerelme* (elbeszél-

ések, 1926); *Az utolsó óra* (színmű, 1938); *Hazavágyom* (válogatott versek, 1941).

Élete tragikusan ért véget: gyilkosság áldozata lett.

Szilágyi László (1925–1980)

Szilágyi László színész, rendező volt. 1948-ban műkedvelőként került Szabadkára, ahol rövidesen a társulat egyik legfoglalkoztatottabb színésze lett. 1964-től az Újvidéki Rádióhoz, majd a televízióhoz szerződött színészként, később rendezőként.

Szilágyi László a drámairodalom legnagyobb szerepeit alakította. Főbb szerepei: Mosca (Jonson: *Volpone*); Callimaco (Machiavelli: *Mandragóra*); Petrucchio (Shakespeare: *A makrancos hölgy*); Oberon (Shakespeare: *Szentivánéji álom*); Báró (Gorkij: *Éjjeli menedékhely*); Hlesztakov (Gogol: *A revizor*); Leonardo (García Lorca: *Véres menyegző*); Jimmy (Osborne: *Dühöngő ifjúság*); Perföldy (Kisfaludy Károly: *A kőrök*); Aurel (Krléža: *Léda*); Leprás Mátyás (Brecht–Weill: *Koldusopera*); Camille Sévigne, vizsgálóbíró (Achard: *A bolond lány*).

„Több mint hat évtizeddel ezelőtt színházcsinálóink lelkes kis csapata színháztörténetet írt itt a Délvidéken. A nagy színészgyéniségeken kívül, mint amilyen Pataki László, Sántha Sándor (mindketten részt vettek a színházavató előadásban), aztán R. Fazekas Piri, Fejes György, Ferenczi Ibi, Szilágyi László (hogy csak néhányukat említsem) ott voltak természetesen azok a színészek is, akik tehetségükkel, hivatástudatukkal a Magyar Színház alapjait lerakták. Ennek az alapozásnak, majd a lassú építkezésnek szívós, elkötelezett »harcosai« voltak a rendezők is: Garay Béla, majd a későbbiek során Varga István, Virág Mihály, ifj. Szabó István, és persze a színész-rendezők, Pataki László és Szilágyi László.” (Faragó Árpád)

A XXIII. Találkozó díjazottjai

Fődíjak

PATAKI LÁSZLÓ-DÍJJAL a kupuszi **Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József színjátszó csoportját** tüntették ki a találkozó legjobb hagyományos keretek között megvalósított előadásáért, az *Egy bolond százat csinál* című darabjáért, melyet Molnár József állított színpadra.

A zsűri BAMBACH RÓBERT-DÍJJAL tüntette ki a nagyikindai **Egység Művelődési Egyesület József Attila színjátszó csoportját** egy kortárs szöveg igényes színpadraállításáért.

GARAY BÉLA-DÍJAT érdemelt ki a szenttamási **Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagományápoló Klubja Liliomfi színjátszó csoportja** a közösség-teremtő tevékenységéért.

A zsűri a legjobb férfi főszereplőnek járó SZILÁGYI LÁSZLÓ-DÍJJAL tüntette ki **Molnár Oszkárt**, a kupuszi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József színjátszó csoportjának tagját az *Egy bolond százat csinál* című előadásban Suarez Rodrigo gróf és Dömötör, a főpincér szerepének bravúros megformálásáért.

A zsűri a legjobb női főszereplőnek járó FERENCZI IBOLYA-DÍJJAL tüntette ki **Hodik Annabellát**, a Feketics Művelődési Egyesület Soma színtársulatának tagját Kitty Flinn szerepének megformálásáért.

A legjobb férfi mellékszerep megformálásáért NAGY ISTVÁN-DÍJJAL jutalmazták **Tombác Imrét**, a nagyikindai Egység Művelődési Egyesület József Attila színjátszó csoportjának tagját a *Bányavirág* című előadásban Mihály szerepének megformálásáért.

A legjobb női mellékszereplőnek járó MAGYARI PIRI-DÍJAT a zsűri **Kiss Katalinnak**, a kupuszi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József színjátszó csoportja tagjának az *Egy bolond százat csinál* című előadásban Zsanett, a főlakáj szerepének megformálásáért adta.

A zsűri a legszebb színpadi beszédért SZÁNTÓ RÓBERT-DÍJJAL tüntette ki **Dupák Fannit**, a Zentai Magyar Kamaraszínház diákszínjátszóját, az *Óz, a nagy varázsló* című előadás Dorkáját.

A zsűri ÖSSZEFOGÁS DÍJBAN részesíti a tóbai **Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Petőfi Sándor színjátszó csoportját** az *Indul a bakterház* című darab igényes kivitelezéséért.

A nagyikindaiak KÖZÖNSÉGDÍJJAL jutalmazzák a Zentai Magyar Kamaraszínház Diákszínjátszóit az *Óz, a nagy varázsló* című előadásukért.

Különdíjak

A zsűri a MAGYAR NEMZETI TANÁCS TÁJOLÁSI KÜLÖNDÍJÁT a tóbai **Petőfi Sándor színjátszó csoportnak** adományozza az *Indul a bakterház* című előadásért.

A DIÁKSZŰRI kitartóan és becsületesen végezte munkáját. **A szajáni Ady Endre Művelődési Egyesület drámai csoportjának Páratlan páros című előadását** jelölték meg a **legjobb**nak.

MAGYARORSZÁG SZABADKAI FŐKONZULÁTUSÁNAK FELKÉRÉSÉT – A MÁTYÁS KIRÁLY-ÉV JEGYÉBEN EGY-EGY PRODUKCIÓ ELKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS BEMUTATÁSÁNAK LEHETŐSÉGÉT – a következő társulatoknak ítélte oda a művészeti bizottság: **a szajáni Ady Endre Művelődési Egyesület drámai csoportjának, a szenttamási Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagományápoló Klubja Liliomfi színjátszó csoportjának, a nagybecskereki Madách Amatőr Színháznak és az újvidéki Európa Kollégium Színtársulatának.**

A SZABADKAI NÉPSZÍNHÁZ MAGYAR TÁRSULATÁNAK KÜLÖNDÍJÁT, vendégszereplést a Délvidéki Magyar Színház Napja keretében a szabadkai Népszínház színpadán **a kupuszi Sturcz József színjátszó csoport érdemelte ki.**

A KOSZTOLÁNYI DEZSŐ SZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, vendégszereplést a KDSZ színpadán a bírálóbizottság az **Európa Kollégium S.O.r.S.ok** című előadásának ítéli oda.

A SZABADKAI KOSZTOLÁNYI DEZSŐ SZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, csoportos előadástogatót a KDSZ valamely előadására a **temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület ifjúsági színjátszó csoportja** kapta a *Kormányeltérésben* című performanszért és az **Adai Szintársulat** a *P.S.* című előadásáért.

A zsűri a SZABADKAI NÉPSZÍNHÁZ MAGYAR TÁRSULATÁNAK SZÍNHÁZLÁTOGATÁSI KÜLÖNDÍJÁT a **bácsfeketehegyi Soma Szintársulatnak** ítélte oda a *Kitty Flinn* című előadásért.

A zsűri az ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, csoportos előadástogatót a színház valamely előadására, a **nagybecskereki Madách Amatőr Színháznak** ítélte oda.

A zsűri a ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, bérletet a Kamaraszínház előadásaira, a **magyarkanizsai Mázlistáknak** adományozta a *Mázlista vagyok* című előadásért.

A MAGYAR SZÓ NAPILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT a tóbai **Szántó Tivadar** érdemelte ki *Bakter* szerepének megformálásáért a Petőfi Sándor színjátszó csoport *Indul a bakterház* című előadásában.

A MAGYAR SZÓ NAPILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT **Petrás Gizella** kapta, a topolyai Mara Amatőr Színház tagja, Leccsós és más szerepek megformálásáért a *Rükverc* című előadásban.

Ugyancsak A MAGYAR SZÓ NAPILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT kapta a **bezdáni Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportja** az *Elvámolt éjszaka* című előadásért.

A KÉPES IFJÚSÁG EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT a zsűri **Vásár Róbertnek** adományozta a **magyarkanizsai Mázlisták** csoportjából a *Mázlista vagyok!* című előadásban nyújtott alakításáért.

A HÉT NAP HETILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT **Toldi István** érdemelte ki, a Rendőrtiszt bravúros alakításáért a kupuszini Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József színjátszó csoportjának *Egy bolond százat csinál* című előadásában.

Szintén A HÉT NAP HETILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT érdemelte ki **Lackó Farkas Erzsébet**, Banya szerepének megformálásáért a tóbai Petőfi Sándor színjátszó csoport *Indul a bakterház* című előadásában.

A HÉT NAP HETILAP KÜLÖNKIADVÁNYÁT **Móricz Mirella** kapta a szenttamási Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja Liliomfi színjátszó csoportjából, a *Vásári komédiák* című előadásban nyújtott alakításáért.

A HÉT NAP HETILAP KÜLÖNKIADVÁNYÁT **Salamon Lilla** kapta a szenttamási Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja Liliomfi színjátszó csoportjából, a *Vásári komédiák* című előadásban nyújtott alakításáért.

A zsűri a zEtna KIADÓ KÖNYVCSOMAGKÜLÖNDÍJÁT **Oláh Tamásnak és a Gondolat-Jel Társulatnak** adományozza az *Entrópia* című dráma megírásáért.

Színészi-rendezői munkásságáért és a társulaton belül betöltött formátumos jelenléteért a FORUM KÖNYVKIADÓ INTÉZET KÖNYVCSOMAGKÜLÖNDÍJÁT a szajáni **Nagy Aleksz** vehette át.

Színészi teljesítményének elismeréséül a szajáni **Tóth Norbert** a FORUM KÖNYVKIADÓ INTÉZET KÖNYVCSOMAGKÜLÖNDÍJÁBAN részesült.

AZ ÉLETJEL KIADÓ KÖNYVCSOMAGKÜLÖNDÍJÁT a zsűri a kupuszini doktornak és ápolóinak, név szerint: **Buják Mihálynak, Molnár Istvánnak és Molnár Józsefnek** adományozta.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR VERSMONDÓK EGYESÜLETÉNEK SZÉP SZÓ TÁBOR-KÜLÖNDÍJÁT, ingyenes részvételt a táborban **ifj. Robotka Istvánnak** adományozza Deák és Tengericsősz szerepéért a szenttamási Liliomfi színjátszó csoport *Vásári komédiák* című előadásában.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR VERSMONDÓK EGYESÜLETÉNEK SZÉP SZÓ TÁBOR KÜLÖNDÍJÁT, ingyenes részvételt a táborban **Hanyicz Patriknak** adományozza Bendegúz szerepéért a tóbai Petőfi Sándor színjátszó csoport *Indul a bakterház* című előadásában.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET és a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI SZÖVETSÉG MADT-TÁBOR KÜLÖNDÍJÁT, ingye-

nes részvétel a táborban **Csuvik Viktornak** adományozta az Adai Színtársulat *P.S.* című előadásában nyújtott alakításáért.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET és a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI SZÖVETSÉG MADT-TÁBOR KÜLÖNDIJÁT, ingyenes részvétel a táborban **Gusztony Endrének** adományozta, a **temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület ifjúsági színjátszó csoportjának** *Kormányeltörésben* című performanszában nyújtott alakításáért.

A TANYASZÍNHÁZ KÜLÖNDIJÁT, az idei előadásban való részvétel a nagybecskereki **Váci Nándor** és **Váci Zsolt** kapták a Madách Amatőr Színház *János vitéz* című előadásában nyújtott színészi teljesítményükért.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET KÖNYVCSOMAGKÜLÖNDIJÁT adta **Dragiú Mariannának**, a Zentai Magyar Kamaraszínház diákszínjátszójának az *Óz, a csodák csodája* című előadásban nyújtott alakításáért.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET KÖNYVCSOMAGKÜLÖNDIJÁT adta **Ábrahám Grétának**

a magyarkanizsai Gondolat-Jel Társulat *Entrópia* című előadásában nyújtott alakításáért.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET KÖNYVCSOMAGKÜLÖNDIJÁT adta **Csernai Pannának** a kupuszini Sturcz József Színjátszó Csoport *Egy bolond százat csinál* című előadásban nyújtott színészi játékáért.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI SZÖVETSÉG KÖNYVCSOMAGKÜLÖNDIJÁT adományozta **Dimitrov Nikoletának és Vajda Stelának**, a szabadkai Fabula Rasa Színjátszó Grund tagjainak a *Páratlan páros* című előadásában nyújtott alakításukért.

A zsűri a P.S. PRINT & DESIGN nyomda KÜLÖNDIJÁT adományozta **Velez Emiliának**, a Liliomfi színjátszó csoport tagjának a *Vásári komédiák* című előadásban a nyújtott alakításáért.

A zsűri a P.S. PRINT & DESIGN nyomda KÜLÖNDIJÁT adományozta **Miklós Ágnesnek**, a mi Rokon Ilonkánknak, az Adai Színtársulattól.

A zsűri a P.S. PRINT & DESIGN nyomda KÜLÖNDIJÁT adományozta **Petró Ildikónak** a temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület ifjúsági színjátszó csoportjából, a *Kormányeltörésben* című performanszban látott alakításáért.

Veled is megtörténhet...

Lepár Ferenc szösszenetei az Egység színjátszó csoportjának előadásaiból

I. Nem félünk a farkastól

A szindarab rendezője megbízott egy személyt, hogy válogassa ki a zenét, amely menni fog az előadásban – majd ő lesz a zenerendező. A zenefelelős minden próbán jelen volt, de csak ült, figyelt, nem engedett semmit. Már a főpróbák mentek, mikor a rendező már rákérdezett, hogy megvannak-e a zenék. Erre a zenerendező szép nyugodtan visszafellett: „*Megvan a zene! A fejemben van!*”

II. A monológ

Az egyik előadás alkalmával az egyik színész nem volt elégedett a sűgóval, így rendelt egy saját távsűgőt, amely a balkonról sűgott, neki pedig a fülében volt egy kicsi fülhallgató. A színész nagyon megbízott a sűgóban, és nem is tanulta meg a szövegét. Az előadás végefelé járt már, amikor a színész füléből kiesett a fülhallgató, amit nem vett észre. Nagy szerencséje volt, hogy a társai észrevették, hogy mi történik, mert épp egy hosszú monológja következett volna. A többiek beálltak az utolsó jelenetbe, ami a monológ után következett volna, és eljártak. Így kimaradt a monológ. Hogy mit kapott a színész az előadás után, ezt csak ő tudja.

III. Erzsébetnap előadás, valamikor régen

Az *Erzsébetnap* előadással Bácskában vendég szerepelt a csapat. A színészek kombival, a technika a felszereléssel pedig teherautóval utazott a helyszínre. A technikai személyzet útközben úgy döntött, hogy gyorsabban szeretnének célba érni, így majd a komppal mennek át Padénál Adára. Így, mire a színészek megérkeznek a helyszínre, addigra a színpad már állni fog (a színészek a kombival a hídon át mentek Zenta felé). A színészek a helyszínre értek, de a technika még mindig nem érkezett meg. Az előadást meg kellett tartani. Szerencsére a színészek magukkal vitték a kosztümöket, a legszükségesebb kellékeket pedig a házigazdák adták (szék, asztal...). Az előadást színpalak nélkül játszották le. Mire véget ért az előadás, a technika is megérkezett.

IV. A puliszka

Szintén *Erzsébetnap* előadásakor történt meg a következő eset. A darabban névnapot ünnepeltek, ezért egy tál puliszka is szerepelt az előadásban mint kellék. Ezt mindig az egyik színészről biztosította. Előadás után kereste az asszony a puliszkát, hogy bepakolja,

és máskor is behozza, amikor vendégszereplésre mennek. De ekkor két színész töredelmesen bevallotta, hogy megették a puliszkát. Az asszony ekkor így szólt:

– Jaj, hát ez jónéhány éves puliszka, díszként őriztem. Remélem, nem esik rosszul nektek...” – szerencsére, kutya bajuk sem lett tőle.

V. Muzslyán történt a Bodnárné előadással

Két jómadár színész, akik az első felvonásban nem szerepeltek, megkértek, hogy elmehessenek a rokonsághoz azzal a feltétellel, hogy visszaérnek az első felvonás vége előtt. Hát az első felvonás végetért, a szünet is, de a jómadarak még nem értek vissza. A szünet tovább tartott a szokásosnál... Amikor a két színész megjelent, csak magukra húzták a fekete nadrágot, és kirohantak a színpadra a második felvonásra. A színpadon vette észre mindenki, hogy az egyikre a fekete nadrág rövid és egy kicsit széles is volt. Az előadás után derült ki, hogy sietségében felhúzta az egyik színészről a rövid nadrágját.

VI. Gólya vígjáték

Kátai Tibornak mindig jó ötletei voltak. Az előadás egyik jelenetében eszeveszetten kereste a fiát úgy, hogy még fel is bukott az üres bölcsőben... Egy alkalommal, amikor játszották ezt a darabot, egy rossz, guminélküli kerékpárral hajtott be a színpadra, ami természetesen rögtönzés volt. Nagyon jól sikerült az előadás, utána mindig így játszotta el. Ezért az előadásért közönségdíjat is kapott.

VII. A lövés

Az egyik előadás alkalmával, amikor lóni kellett, akkor a hangot úgy utánozták, hogy a színpad mögött egy sima felületre ráütöttek egy léccel. Ez úgy durrant, mint egy puska. Tyupekre (Tóth Istvánra) volt osztva ez a feladat, hogy a megadott pillanatban ráüssön egy asztalra, ami ott állt. Minden el is volt készítve. Ő úgy ráütött, hogy az kettétört.

VIII. A tyúk

Egy másik előadás alkalmával át kellett dobni a kerítésen egy döglött tyúkot. El is készült a tyúk

gipszből, amire tollakat ragasztottak... A színész nő a színpadról átdobta a gipsztyúkot a kerítésen át a kulisszák mögé, így eltalálta a másik színész nő fejét, a baj ott kezdődött, amikor kiderült, hogy a sógornője volt.

IX. Amikor még nem volt betonút

Nagyon régen még nem volt betonút Oroszlámoson. A kellékeket kézben kellett vinni a falun keresztül a színházteremig. Ez alkalommal egy koporsó födelestől is a kellékek között volt. A koporsót a falun keresztül két férfi vitte, a többi kellékek pedig utánuk a többi színész. A falu népe mind kiállt az utcára, még rá is kérdeztek, hogy: „Ki halt meg?”

X. A törött kéz

A *Kulcskereső* egyik vendégszereplésén, ahol rozoga volt a színpad, Lepár Ferenc leesett előadás közben a színpadon a létráról, és eltörte a kezét, de nem szólt senkinek. Majd csak amikor vége lett a harmadik felvonásnak, kérte nagy kínok között, hogy vigyük orvoshoz, mert azt hiszi, eltört a keze. Utána két hétig nyomta az ágyat, de az előadást végigjátszotta anélkül, hogy bárki is észrevette volna a bajt.

XI. A nő, aki mégsem nő

Egy alkalommal Nagykikindán volt a vajdasági tartományi színjátzó szemle (nem a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Szemléje). Az egyik színész nőnk, aki ráadásul a főszereplő volt, az utolsó pillanatban, fél órával az előadás előtt komoly rosszullét miatt kórházba került. Az előadást nem mondhattuk le, mert teltház volt. Jelen volt a televízió, magasrangú vendégek. A *Vásári komédiákat* adtuk elő Kovács Frigyes rendezésében. Frigyes velünk ellentétben nem esett kétségbe. Gyors megbeszélésen eligazított bennünket. Azt találta ki, hogy egyikünk menjen ki a kezdés előtt a függöny elé, és jelentse be a sajnálatos helyzetet, és kérje a közönség segítségét. Így is lett. Bejelentettük, hogy a főszereplő színész nőnk megbetegedett, és felkérjük a nagyrőmet, hogy valaki önkéntesen a nézők sorából ugorjon be helyettesíteni őt. Természetesen volt beépített emberünk. Maga Frigyes volt, aki nőnek öltözött nagyon erőteljes sminkkel, hogy minél groteszkebb legyen. Jelentkezett, hogy ő szívesen kíséri a társulatot. Mikor meglátta a közönség teljes

valójában a nőnek maszkírozott Frigyes, nagy derűtség támadt. A közönség végig visítva hahotázott az előadás alatt. Óriási sikerünk volt.

XII. Súgó szöveg nélkül

Egy alkalommal a súgó elhagyta a szövegnövényt. Hogy mentse a helyzetet, kieszelte, hogy felkap egy kamu, természetesen üres, fehér irattartót. Nem árulta el senkinek, hogy nincs meg a súgópéldány. Az előadást végigcsinálták fennakadás nélkül. Kiderült, hogy nem is volt szükség a súgóra.

XIII. Ez is megesik

Egyik fellépésen megtörtént, hogy az egyik színész nőnk tévedésből bement a színre, és zavarában átlibeggett a színpadon miután rájött, hogy épp a semmi keresnivalója nincs ott.

XIV. Veled is megtörténhet

A *Veled is megtörténhet* című vígjátékban volt két buzgó templomba járó színészpalántánk. Elődöntöttük, hogy megtréfáljuk egyiküket. Az egyik jelenetben a fiatal színésznek, aki rendőrt játszott, be kellett mennie a színpadra, egy újságot elővennie, majd belelapoznia. Hirtelen elvörösödött, amint kinyitotta azt, alig jutott szóhoz zavarában, de derekasan úrrá lett a helyzeten. Az újság közepébe belecsempésztünk egy Playboyból kivágott oldalt igencsak pikáns képpel.

1998 JANUÁR 25-én
VASÁRNAP

ALFONSO PASO

Veled is megtörténhet

vígjáték

szereplők

Simon Margarita	Lepár Ferenc
Enrique Isabella	Szabó Anon
Noemi Julio	Király Sándor
Fernandez Caballo	Kanalas Anon
1 nyomozó	Király Annamária
2 nyomozó	Tóth Áttila
1 bártünder	Kiss Erika
2 bártünder	Tóth János
nőnike	Rendesi László
	Tápai Róbert
	Menda Szilvia
	Combos Erika
	Petek Etel

súgó ZEVE Péterkos László

Pénzes Katola
Rendező
Baráncius Zoltán

kezdési időpont 19^h helytérak 5 díj

A színészet olyan, mint új embereket megismerni

Mindig tele vagyunk reménnyel, amikor számunkra új embereket ismerhetünk meg. Sőt, ha már előre tudjuk, hogy ismerkedni fogunk, akkor már előtte elkezdünk fantáziálni, milyenek is lehetnek majd azok az emberek.

Ismerkedés után még elég keveset tudunk az illetőről. Nem tudjuk, milyen gyerekkora volt, milyen serdülőkort élt át, és milyen élete van most. Nem tudjuk, hogyan szokott reagálni bizonyos helyzetekben, milyen könyveket szeret olvasni, netán jár-e színházba, milyen stílusú zenét hallgat, a műbőr cipőkkel hord-e zoknit meg, hogy egyáltalán van-e ilyen cipője, edz-e valamit vagy levezeti-e a feszültséget valamilyen módon, mit csinál mielőtt lefekszik aludni és miután felkel, milyen mélyen szokott aludni, és szokott-e álmodni, mennyire szereti elmélyíteni a barátságait, vagy mennyire sikerül neki, szeret-e beszélni, érte-e valamilyen gyerekkori trauma. Szóval még nagyjából semmit sem tudunk róla. Hazamegyünk és arról a személyről kezdünk gondolkodni. Vagy már a hazaúton. Elképzeljük, hogy ő egy sikeres ember, szerető családapa/családanya/gyermek/barátnő/barát, reggelente frissen facsart narancslevet iszik vagy frissen fejt tejet, mindig tájékozott minden területen, el lehet vele beszélgetni különböző filozófiai kérdésekről, az atomfizikáról vagy akár József Attila *Tiszta szívvel* című verséről, de Baudelaire és Villon költészetével is tisztában van, tudja milyen stílusban épült a kikindai városháza, és hogy mikor nyílt a zeneiskola. Szóval bármit elképzelhetünk, ami kielégíti az igényeinket. Reméljük, hogy a lehető legközelebb áll a róla alkotott valóságképünkhöz. És akkor kezdjük egyre jobban megismerni. Kiderül, hogy kétszer vált, még mindig a mesterdiplomát próbálja megszerezni, reggelente kávé iszik és még egy cigarettát is elszív mellé, állandóan cseréli az albrileteteket, József Attilának csak a *Születésnapomra* című versét ismeri, Baudelaire nevééről akkor hall először, amikor mi említjük meg neki, nincsenek gyermekei és még vegán is. A berámázott, elképzelt képünk róla szilánkjaira törik, és porba hullik a szétesett reménydarabokkal együtt. És itt döntünk kell, hogy mi a következő lépés.

A színészet is ilyen, csak van egy különbség: az eljátszott karakterről a papírra vetettnél több nem fog kiderülni. A színész olyanra formálhatja, amilyenre csak szeretné. Persze a rendező rengeteg mindent meghatároz, de nem végzi el az értelmezést a színész helyett. Elolvassa a karakterről írt sorokat, oldalakat, megismeri őt, és onnantól kezdve a bőrébe bújik. Ha nincs megha-

tározva, akkor egy dühöngő örült is lehet, de szelíd bárány is. Mondhatja a szöveget úgy, mint aki fennhordja az orrát, de akár úgy is, mint akinek pattogatottkukorica-hártya ragadt a torkán. És a színész bármit elképzelhet, bármi lehet. A szerep eljátszásához beletehet sokat önmagából, de húzhat egy vastag vonalat a valódi énie és a karakter között. Olyan létezőt hoz létre, amit ő alkotott. Az ő alkotása, mert ő játssza el. Egy másik színész más valamit alkotna, mert máshogy gondolkodik, és más dolgokra vágyik. Ez a gyönyörű ebben. Ha mindenki csak annyit mutatna, amennyi az adott műben le van írva, abban nem lenne semmi érdekes, semmi eredeti. Így pedig akárki játssza el, mindig más eredmény születik. Ezért érdemes egy műnek több eljátszott változatát is megnézni. Meg egyébként is minél több színházi darabot meg kell tekinteni, mert sosem tudhatjuk előre, hogy mi süli ki belőle. Azt azonban fontos leszögezni, hogy a színészt sosem szabad a szerepével azonosítani. Valóban a színésznek köszönhető az, amit a karakterhez hoztátett, ami született ebből, de az alkotása nem egyenlő önmagával. Ezt akár egy rém egyszerű matematikai egyenlettel is felvázolhatjuk. Vegyük az ötös számot, ami a színészt szimbolizálja, és a hármas számot, ami viszont azt, amit hoztáttesz a végeredményhez. Tehát $5 + 3 = 8$. A nyolcas szám egyértelmű, hogy a színpadon megjelenített és eljátszott karaktert képviseli, ami a színész és a színész munkájának együttese (a nyolcas szám a végtelenség jele is, tehát ha akármelyik másik színész játszaná el a karaktert, mindig máshogy kellene felírnunk, és itt végtelen kombináció létezik, mert nem tudjuk megszámlálni, mennyi színész létezik a világon). Ha azt hinnénk, hogy az a szegény ember a színpadon ugyanaz, mint aki egyébként az utcákon mászkál, ül ebédhez a családjával, számlákat fizet, akkor az ötös számot a nyolcassal kellene kiegyenlítenünk. Ezt pedig épeszű ember nem tenné.

Én személy szerint jobban szeretek beülni a színházba, vagy akárhova, ahol színpadi művet elő tudnak adni, mint emberekkel ismerkedni. Tehát igazából színdarabokkal jobban szeretek ismerkedni, mint emberekkel. Na, és az már megint másik történet, hogy a néző fejében hogyan áll össze ez az egész.

Fekete Mária

Gyuranik Izabella VIII5
Szent Száva Á.I.

Levél a távolból

Ma nem tudhatom, majd ha a végén
visszanézek,
leszek-e az, kinek neve tovább élhet.
De ma még látom a színpadot,
ahova először négyévesen léptem.
A deszkát, ahol lehettem császár,
halott anya gyermeke,
Rómeó vagy a Hamupipó hercege.
Már csak az otthon emléke pislákol
valahol mélyen.
Nincs konkrét emlék, csak a hiány
halvány képe sok kérdés mellett,
hogyan és miért adta otthonunknak
az Egység nevet.
Ha néha elmélázom, még hangokat is
hallok,
ma már felnőtt emberek hangját,
kikkel együtt nőttem.

Van, hogy olyanok szólnak, kik már nem ezen a
földön rendeznek Isteni komédiákat.
A hangok mellett illatok is gyötörnek.
A hársfa illata a színház előtt, ami velem együtt várt,
ha a kapu még zárva volt.
Sok embernek köszönöm, hogy ma ez vagyok, aki
lettem
Senkinek sem köszönhetek többet vagy kevesebbet,
mert még a kicsivel is több lettem.
Nem mondok nevet, de mégis személyes leszek.
Köszönöm nénik és bácsik.
Köszönöm színház és színpad.
Köszönöm Egység, és minden, ami vagy.

Kószó Andor

(Iskolánk volt tanulója,
aki jelenleg Dániában tartózkodik)

Impresszum

Súgó – a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XXIII. Találkozójának színlapja • Kiadja az Egység Művelődési Egyesület, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség • A fedőlapot Pál Anikó tervezte Bicskei Anikó munkája nyomán • Tördelő-szerkesztő: Pál Anikó • Szerkesztette: Virág Kiss Anita • Munkatársak: Gazsó Orsolya, Raffai Telečki Ágnes, Sutus Áron, Szerda Zsófia, Varga Tamás • A rendezvény megőrzéséért felel: Gazsó Orsolya és Szerda Zsófia • 2018 április, Nagykikinda

Ahogy a diákszűri látta....

De gyorsan múltak a napok...

Hihetetlen, hogy már itt van lassan a vége. Pedig mintha tegnap kezdtük volna a szervezést, a megbeszéléseket, a feladatok kiosztását, a beszerzéseket, munkálatokat. És most meg már itt vagyunk. Utolsó napok, előadások, kezd mindenki tudatosulni, hogy már nem sok van a gálaestig.

A magyarság szempontjából nagyon hasznos ez az esemény. Fontos, hogy az ifjúságnak és a magyaroknak legyen hol találkozniuk, barátkozniuk, ismerkedniük, szórakozniuk és nem utolsó sorban tanulniuk és fejlődniük. A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók 23. Találkozója idén számunkra nagy esemény. Izgatottan vártuk, hisz végre itt is történik valami nagy, valami Vajdaságra és világra szóló, valami feledhetetlen és örök. Itt, a bánáti Nagykikindán, hol a magyarság kisebbségben van, és ritkán rendezhetünk ilyen nagyszabású rendezvényt. Mi így álltunk hozzá a mindennapokhoz. Fergetes, pörgős és fárasztó 10 nap volt ez.

Színvonalas előadások, neves és most felbukkanó kitűnő rendezők és színészek, profi technika, beállítások, televízió, szorgoskodó emberkék, akik mind-mind egymásért dolgoztak. Összetartottunk, kommunikáltunk és összehoztuk. Egy színvonalas találkozót, ahonnan senki nem szomorúan tért és tér majd haza, hanem mindenki gazdagodott. Jó szervezéssel és szervezőkkel, sok önkéntes segítővel és színházszerető emberrel, támogatóval és összefogással létrehoztunk egy eseményt, mely megtöltötte nemcsak a színháztermet, de az emberek szívét is.

Sokszínű témák feldolgozása és kitűnő alakítások hozták közelebb a nézőkhöz a mindennapok problémáit, az álomvilágot, a reális jelent vagy épp

a múltat, a bohózat erejét és a vers varázsát. Mindenki megtalálhatta a számára legközelebb álló műfajt, és élvezhette a magyar nyelven előadott műsorokat. Milyen furcsa, teli nézőtérrel és ilyen sok emberrel együtt dolgozni. Élveztük.

Soha nem gondoltuk volna, hogy egyszer a mi véleményünket fogja valaki kikérni színjátszás terén. Mert igen, mi is színjátszottunk, és most végképp kedvet kaptunk hozzá. Itt ülünk, az utolsó előadások után, és döntögetjük, melyik csapat is lesz az általunk díjazott szerencsés. Kicsit a szomorúság kerített most hatalmába, hisz néhány nap múlva ez a rendezvény már csak emlék lesz. Egy nagyon szép emlék. Sok új ismerőssel, barátal, szakmabeli és amatőr színésszel, rendezővel, televíziós és újságíró munkatárssal lettünk mind gazdagabbak.

Nevettünk, könnyeztünk az előadásokon, szórakoztunk, játszottunk, tanultunk és barátkoztunk a közöttük levő szünetekben és az esti órákban. Mondhatom, mind nagyon élveztük. A légkör és a hangulat fergetes volt. Hiányozni fog, és az emberkék is (jöhéneitek gyakrabban).

Első alkalommal vettünk részt segítőként, és nem csak nézőként a színjátszó találkozón. Reméljük, lesz még rá alkalom.

A gálaesten találkozunk!

A diákszűri tagjai: Szili Antónia (Nia), Barna Andor, és Lénárd Orsolya (Orsi)

Lénárd Orsolya

